

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő

2.50 SEKEL (értéktöbblet adóval) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1981. MÁRCIUS 4., SZERDA 9925. sz.

A CÁHÁL DÉL-LIBANONI TEVÉKENYSÉGE MIATT LIBANON A BIZTONSÁGI TANÁCS ÖSSZEHIVÁSÁT KÉRI

EJTAN VEZÉRKARI FŐNÖK: „A TERRORISTÁK MÁR ELHELYEZTEK ÁLLASAIBAN
A MAGYARORSZAGTÓL KAPOTT TANKOKAT”

Beirut (UPI, Reuter). — „Libanon kéri a Biztonsági Tanács összehívását Izrael dél-libanoni akciói ügyében” — közölte tegnap Sáfik el-Vazan libanoni miniszterelnök. Hangoztatta, hogy azért találja szükségesnek ezt a lépést, mert „az utóbbi napokban fokozódott Izrael támadásai”.

Libanon az utóbbi időben már több panaszt nyújtott be a Biztonsági Tanácshoz Izrael ellen, azonban mostanáig nem kérte annak összehívását.

Beirut-i források szerint „a keresztény milícia, valamint az iz-

raeli tűzérsg tegnap ismét lötte a cidoni partvidéket”.

Chádád őrnagy, a dél-libanoni keresztény milícia parancsnoka tegnap megismételte figyelmeztetését, hogy ha a beiruti kormány nem fizet neki ötmillió dollár kártérítést azokért a károkokért, melyeket a terroristák tűzérsg támadásai okoztak a dél-libanoni keresztény falvakban, a milícia folytatja támadásait Cur, Cidon és a környező falvak ellen.

Jeruzsálem. (—) A Kneszet hadügyi és külügyi bizottsága tegnapi ülésén Ráfáel Ejtán tábornok vezérkari főnök beszámolt a Cáhál libanoni akcióiról, beleértve a hétfői légitámadást is. A vezérkari főnök informálta a bizottságot az arab hadseregek fejezvényezéséről is.

Közölte, hogy

a dél-libanoni terroristák már elhelyezték állásaikban azt a 60 szovjet gyártmányú tankot, amelyet rövid idővel ezelőtt kaptak Magyarországtól.

Rámutatott arra, hogy a Cáhál libanoni akcióinak célja megfélemlíteni a terroristákat, s úgy látja, hogy ez sikerült.

Avigdor Ben-Gál tábornok, az északi körzet parancsnoka, aki tegnap látogatást tett Kirját Smonán, hangoztatta, hogy a hadsereg mindent elkövet, hogy maximális gyorsasággal nyújtson segítséget Kirját Smoná lakosainak a Katjusa-tíz által okozott károkok helyreállításában.

Kiemelte a tábornok, hogy a terroristák sorozatosa támadásait nem kell és nem is lehet „kifulladásztó háborúnak” nevezni. Nem szükséges különösebb előkészület vagy felkészültség ahhoz, hogy terroristák elhelyezzenek egy vagy két kilövőállványt.

A hadsereg köréi rámutatnak arra, hogy az ilyen Katjusa-támadások semmiképp sem jelentik azt, hogy a terroristák tevékenysége szervezettebbé vált volna.

(Előző tudósításunk a 2. oldalon)

A Kneszet nemzetközi segítséget kér a szíriai zsidók számára

A Kneszet tegnap felszólítással fordult a felvilágosult állampolgárok és nemzetközi szervezetekhez, hogy nyújtsanak segítséget a szíriai zsidók megmentéséhez.

Mose Nizim igazságügyminiszter Kneszetben elhangzott beszédében elmondta, hogy a szíriai hadsereg, amely a Muzulmán Testvéreket üldözi Aleppóban, tankokkal lö békés polgárok — így zsidók — házáira.

A damaszkuszi rezsim a zsidókat tuszoknak tekinti, kegyetlenkedik velük s megvonja alapvető jogukat a kivándorláshoz.

A szíriai zsidók helyzetét Jicchák Jiccháki és Jehuda Ben-Meir napirendi javaslata alapján tárgyalta a Kneszet.

A hisztadruti választások napja nem munkaszünet

Az állami alkalmazottak felügyelősége tegnap úgy határozott, hogy a hisztadruti választás napja rendes munkanapnak számít az állami hivatalokban és rendes felfogadást tartanak. Az előző hisztadruti választásokon fél napi munkaszünet volt.

További határozat tiltja választási propaganda folytatását vagy

választási gyűlések tartását állami munkahelyeken.

Vezető pozícióban lévő, vagy közönséggel foglalkozó állami alkalmazottak nem vehetnek részt semmilyen pártpropaganda tevékenységben.

A Tchiya mozgalom közölte, hogy nem vesz részt a hisztadruti választásokon.

Husszein Bagdadban tárgyal

Jordánia újra terrorral vádolja Szíriát

Bagdad. (—) Husszein jordániai király tegnap Bagdadba érkezett, ahol tárgyalást folytat Szádám Husszein elnökkel az Irák és Irán közötti háborúról.

Husszein kíséretében van Mудар Badran miniszterelnök, néhány miniszter és a jordániai légihaderő parancsnoka.

A Perzsa-öböl háború kitörése óta Husszein már többször folytatott tárgyalást az iraki elnökkel.

Jordánia utánpótlási segítséget nyújt Iráknak és engedélyezi számára az akabai kikötő, valamint repülőterek használatát. Ennek ellenében Jordánia Iránban szákmányolt nyugati fegyvereket kap Iráktól.

Badran jordániai miniszterelnök ismételtén azzal vádolta Szíriát, hogy aknamunkát folytat Jordánia ellen, hangoztatva: „Leütjük a kezét, amelyet Jordániára emelnek!”

Badran a továbbiakban azt hangoztatta, hogy Szíria nem csak Jordánia, hanem más arab országok ellen is tevékenykedik. „Szíria új terror-módszert talált fel, amely abból áll, hogy katona tiszteket bérnyilkosokként alkalmaz.”

Mint ismeretes, a jordániaiak a közelmúltban elfogtak egy szíriai kommandócsoportot, melynek célja Badran elleni merénylet volt.

Megkészszerzik a pártok anyagi támogatását

A Kneszet pénzügyi bizottsága tegnap elhatározta, hogy az új választásokra kétszeresére emeli a pártok anyagi támogatását. Eszerint a pártok minden képviselő után 610 ezer sekket kapnak. A határozatot a Määráh és a Likud szavazataival fogadták el. A Sinuj megbízottja ellenelte a határozatot.

Joszf Támir, a Sinuj parlamenti frakciójának vezetője azt mondta, hogy ez közpénzek pazarlása.

A Sinuj elhatározta, hogy a rendelkezésre álló összegből 500 ezer sekket közcélokra, így fiatal párok lakásépítésére ajánl fel.

SCSÁRÁNSZKI MEGMENTÉSÉÉRT

Jeruzsálemben tegnap azt közölték, lehetséges, hogy Nátán Scsáránszkit újra bíróság elé állítsák és további három évre ítélik.

Felesége, Ávitál, valamint volt fogolytársai — Joszf Mendelevits és Hillél Guttmann — azt mondták, hogy ez derül ki Scsáránszki leveleiből.

Felkérték a nemzetközi közvéleményt, Izrael kormányát és az emberi jogok ügyével foglalkozó madridi kongresszust, hogy tegyenek azonnali lépéseket Scsáránszki ügyében.

A Sinuj Glass lemondását követeli

Joszf Támir képviselő, a Sinuj parlamenti frakciójának vezetője, tegnap felszólította Dávid Glass VNP-képviselőt, hogy mondjon le megbízatásáról, mint a Kneszet törvénykezési bizottságának elnöke. Glass ugyanis, az Abu Chácéra perben hétfőn tett vallomása során azt a kijelentést tette, hogy „politika és erkölcs nem mindenkor fér meg egymással”.

Támir, Glasshoz intézett leveleiben hangoztatta, hogy kijelentése megvádol olyan közéleti személyeket is, akik nem értenek egyet Glass felfogásával: „Politikának és erkölcsnek meg kell férnie egymással, ki kell egészítenie egymást; önnök pedig le kell mondania a Kneszet törvénykezési bizottságának elnöki tisztéről.”

VALUTARFOLYAMOK

	Vétel	Eladás
USA-dollár	8.65	8.74
Angol font	18.88	19.07
Német márka	3.99	4.02
Francia frank	1.69	1.71
Svájci frank	4.34	4.38

Nemzetközi kölcsön Kinának

A Nemzetközi Valutalap — fennállása óta először — kölcsönt folyósít Kinának. Peking 550 millió dollárt kap az inflációs nyomás enyhítésére és a gazdasági növekedés elősegítésére.

Pekingi jelentés szerint egyébként, a kínai hadsereg három millió újoncának új hűségesskűt

kell tenni, mely szerint fenntartás nélkül engedelmessékednek a Kommunista Párt politikájának.

Az új hűségesskűre azután került sor, hogy a kínai lapokban több cikk jelent meg arról, hogy sok katona nem ért egyet a párt politikájával, sőt kifejezetten ellenzi azt.

Szeretett feleségem, anyánk, nagyanyánk

NÓTI ESZTER

súlyos betegség után elhunyt.

Temetése ma, szerdán, 1981 március 4-én d.u. 13.15 órakor lesz az új haifai temetőben.

Autóbusz indul 12.45-kor a gyászszéltől, Haifa, rechow Peér 59 sz. alól.

GYÁSZOLJÁK:
FERJE, LÁNYA, FIA,
MENYE, VEJE ES AZ UNOKÁK

Az Abu-Chácéra per

Az Abu Chácéra perben tegnap a második államtanu, Hermann Fruchter tett vallomást. Ezzel befejeződött a vád tanuinek kihallgatása.

Fruchter — Slomo Tuszia-Kohen védő kérdésére válaszolva — ismertette, hogy hogyan jutottak el a megvesztegetési összegek az ő közvetítésével Jiszráel Gottliebhez, aki, mint ismeretes, szintén államtanuként szerepel a perben.

A MEXIKÓI KÜLÜGYMINISZTER:

«A palesztineknak is joguk van nemzeti élethez»

Mexico City (Reuter). — Jorge Castada mexikói külügyminiszter tegnap, a Jicchák Sámir izraeli külügyminiszter tiszteletére adott banketten elhangzott beszédében azt hangoztatta, hogy „Izraelnek és a palesztin népek egyaránt joga van nemzeti élethez, biztos és védhető határok között”.

Hozzáfűzte a miniszter, hogy „Mexikó nem ismer el hódítás útján szerzett jogokat”.

„A mi felfogásunk az — hangsúlyozta —, hogy Izraelnek joga

van védhető határokhöz és nemzeti élet folytatásához. Ugyanakkor azonban ez a véleményem, hogy a palesztineknak is megingathatatlan joguk, hogy saját területükön, biztos határok között, nemzeti státushoz jussanak.”

A színáji ellenőrző alakulat

Dávid Kimchi külügyi államtitkár, aki tegnap megbeszélést folytatott David Kornnal, az amerikai külügyminisztérium megbízottjával, azt mondotta, bízik benne, hogy létrejön a színáji nemzetközi ellenőrző alakulat, annak ellenére, hogy még vannak bizonyos nézeteltérések Izrael és az Egyesült Államok között ebben a tekintetben.

Korn Egyiptomból érkezett Izraelbe, miután meghallgatta Kairó álláspontját.

Az amerikaiak néhány hét múlva felújítják az ügyre vonatkozó tárgyalásaikat.

ARÁFÁT TEHERÁNBAN

Teherán. (—) Jászser Aráfát, a PFSz vezére tegnap, a muzulmán államok békéltető bizottsága küldöttként Teheránba érkezett.

A bizottság előzőleg Bagdadban tárgyalta és olyan hírek terjedtek el, hogy kilátás van az Irák és Irán közötti háború befejezésére, habár a felek nem tettek ilyen értelmű nyilatkozatokat.

Amerika növeli Salvador katonai támogatását

Washington. (—) Az Egyesült Államok növeli Salvador katonai támogatását. Katonai helikoptereket, gépjárműveket, gyalogsági fegyvereket és Radar-felszerelést szállít a salvadori hadseregnek, összesen 25 millió dollár értékben.

Amerika további husz katonai szakértőt is küld Salvadorba. Az amerikai külügyminisztérium szóvivője, aki bejelentette a katonai segély növelését, közölte azt is, hogy összesen ötvennégyre emelkedik a Salvadorban működő amerikai katonai szakértők száma.

Haig amerikai külügyminiszter vasárnap közölte, hogy Nicaragua bejelentette, hogy nem enged át területén további fegyverszállítványokat a salvadori felkelőknek. Ez volt a feltétele az amerikai segély felújításának Nicaragua számára.

A LOTTO NYERŐSZÁMAI

2, 3, 8, 19, 24, 25.
Pótszám: 33.

Breznjevet újráválasztották

Moszkva. (—) Leonid Breznjev, a Szovjetunió elnöke a párt kongresszus ülésén bejelentette, hogy újabb öt évi időtartamra megválasztották.

A 74 éves szovjet vezető közölte azt is, hogy a Politbüro tizenegy tagját, továbbá a Központi Bizottság tíz tagját minden változtatás nélkül újráválasztották.

Méir Vilner, a Rákách titkára, valamint a török kommunista párt vezetője a vasárnap esti ülésen javasolták újabb kommunista világkonferencia összehívását. A hivatalos jelentés szerint a Krenl „melegen fogadta a javaslatot”.

A legutóbbi nemzetközi kommunista konferenciát 11 évvel ezelőtt tartották Moszkvában.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÚSORA

ALLENBY: Kelleme repülés
 BEN JEHUDA: En, a feleségem és a férjem
 CAFON: Utolsó Metró
 CINEMA 1: Az ember és az állat
 CINEMA 2: Brubaker
 CHÉN: A McVicar akta
 DEKEL: Rocky filmszereplése
 DRIVE IN: (1) Limpt ur furcra világa; (2) A gyilkos öltözet
 ESZTER: Az egész világ nő
 GAT: Dicsőség
 GORDON: Kagemusha
 HOD: Kémjátékok
 LIMOR: Nicol bajnoka
 MAXIM: A hal jegyében
 MOGRABI: Kilenctől ötig
 ORLI: Kirántott film
 PÁRIZS: Az örökös
 PEER: Gloria
 SÁCHAF: Gondtalan ifjúság
 STUDIO: Az elefánt-ember
 TCHÉLÉV: Szarvasvadász
 TEL-AVIV: A baj nem jár egyedül
 TEL AVIV MUZEUM: Bízalom

Egy nap alatt 4000 színes tévét adtak el

A KERESKEDŐK VALÓSÁGOS KÖZELHARCOT FOLYTATTAZ AZ UTCÁN

Hétfőn esúspontját érte el a színes tévé-készülékekkel kapcsolatos vásárlási láz, és szakavatott tényezők kiértékelése szerint, egyetlen nap leforgása alatt mintegy 4000 színes készülék vásároltak fel.

Ennek oka az volt, hogy a vevők a rendszerint a hónap elején foganatosított áremeléstől tartottak. Közben azonban kiderült, hogy Jorám Áridor pénzügy miniszter nem hajlandó aláírni a megfelelő szabályrendeletet, mely tulajdonképpen nem más, mint az árak egyeztetése a sekel infláció következtében csökkenő árfolyamával.

A kereskedők, akik megígérték vevőiknek, hogy a régi áron „zárják le” az ügyleteket, súlyos nyomás alatt álltak, mert nem volt elegendő számú készülékük raktáron. Precedens nélküli megrendelésekkel árasztották el az importőröket, és hétfőn reggel kővegetők módjára, tucatjával áldogáltak az egyik importőr

raktárának bejárata mellett, aki ugyanaz nap váltott ki a vamtól 2000 készüléket.

A kiskereskedők száználmas képet nyújtottak, amint körülállták a bejáratot a raktár előtt, mögöttük várakozó hordárokkal és teherautókkal. Előbb fennhangon veszekedtek, később pedig össze is verekedtek egymással, amikor nem tudták megállapítani, hogy milyen sorrendben veszik át az

árut. A járókelők csodálkozva figyelték a furcsa jelenetet, amelynek során többtízezer sekel értékű színes tévé-készülékeket kapcsoltak ki egymás kezéből.

A színes vevőkészülékek ára jelenleg 3000 és 15.000 sekel között mozog. A kereskedők beismerik, hogy hosszú ideje nem volt ilyen prosperitás. Ilyen mérvű kereslet tévé-készülékekben. Ugyanakkor azonban azt állítják, hogy haszonkulcsuk jelentős mértékben csökkent és készülékenként átlag nem egészen 1000 sekel a hasznuk.

TOLVAJ MINISZTER

A londoni törvényszéken pénteken 300 fontsterling pénzbírságra ítélték Ciprus postaiügyi miniszterét, akit két-rendbeli üzleti lopásban marasztaltak el.

Angliában szinte megszokott jelenség, hogy külföldi turisták olyan árueikkel próbálnak távozni különböző üzletekből, amelyért nem fizettek. A legtöbb esetben azt a kifogást hangoztatják a bíróságon, hogy egyszerűen elfelejtették fizetni.

Ebben az esetben azonban a miniszter-vádolt még ezzel a kifogással sem élhetett, mert egy detektív, aki nem is tudta, hogy milyen magasrangú személyiséget követ, két különböző üzletben szemtanuja volt annak, hogy a miniszter az egyikben szvettért, a másikban pedig nyakkendőt tulajdonított el.

Kapitalista Bank működik a kommunista Magyarországon

A magyar pénzügyi hatóságok már idestova egy éve új módszerrel próbálkoznak, amelynek lényege a „kommunista stílusú kapitalista nemzetgazdaság” néven megszervezett meghatározás. Az eddigi jelek arra vallanak, hogy az újítás sikerrel járt: Magyarországon szabályos magánbank működik a kommunista bürokrácia és a nyugati társulajdonosok közös vezetése alatt.

A legújabb jelentések szerint a Central European International Bank szép sikerrel folytat üzleti tevékenységet Magyarországon. Fennállásának első tíz hónapja alatt 2,3 millió dollár tiszta nyereséget mutatott ki. Koncep Mátvás, a magán-tulajdonosok képviselőjeként működő helyettes vezérigazgató ezzel kapcsolatban megemlítette, hogy normális körülmények között magánbank csak működésének három éve után kezd nyereséget felmutatni.

A Central European International Bank tulajdonjoga a következőképpen oszlik meg: a Magyar Nemzeti Bank a részvények 34 százalékát tartja kezében, míg a Banca Commerciale Italiana, két japán pénzintézet és három nyugatnémet bank egyenként 11-11 százalékot birtokol.

A budapesti kormány még 1979 novemberében jóváhagyta a bank felállítását, szem előtt tartva, hogy annak működése jelentős mértékben fennállhat a külföldi befektetéseket, ezen kívül pedig a magánbank megfelelő eszközt képez a magyar külkereskedelem könnyebb lebonyolítására.

A Magyar Nemzeti Bank és a külföldi társak összesen 35 millió dollárt fektettek az új bankba, amelynek felállítására annak révén vált lehetővé, hogy a magyar kormány precedens nélkül módon olyan törvényt hagyott jóvá, amely lehetővé teszi magánbank felállítását anélkül, hogy a kormány számára biztosítva legyen az 51 százalékos érdekképviselet. Ezen túlmenően két évi időtartamra teljes adómentességet biztosítottak a banknak.

A Central European International Bank sikerének egy másik oka abban rejlik, hogy a bank monopóliumot élvez a kelet-európai államok jól védelmezett pénzpiacán. A jelek szerint ez a kommunista stílusú kapitalista nemzetgazdaság titka: a piac védett.

a kezdeményezés azonban szabad. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy a kelet-európai államokban nincsenek sztrájkok és bérviszályok.

A légihaderő részlegesen szétrombolta George Chábás parancsnokságát

Mordechai Cipori helyettes hadügyminiszter a tegnapi virradó éjjel kijelentette, hogy az izraeli hadsereg a legnagyobb erővel fog reagálni minden esetben, amikor támadásra kerül sor Kirját Smoná ellen. A városkában a tegnapi éjszakai támadás következtében tíz ember sebesült meg, köztük egy súlyosan. Összesen négy Katjusa-sorozatot lötek Kirját Smonára, illetve a Nyugat-Gájlira.

Tegnap reggel 6.30 óra körül ismét néhány Katjusa-lövedék csapódott be a Nyugat-Gájliban. Senki sem sebesült meg. Az izraeli hadsereg egységei viszonozták a tüzet.

A kirját-smonái támadás súlyos sebesültje Reuvén Corker helyi lakos volt, akinek lakásába hatolt be az egyik lövedék. A cfáti kórházban azonnal megoperálták.

A városkában számos ablak betört és az egyik házban a légnyomás az ajtókat is kiszakította a helyükből. Az áramszolgáltatásban is fennakadások keletkeztek. A lakosság az éjszakát óvóhelyeken töltötte.

Néhány Katjusa-lövedék dél-libanoni területen, Cor város és az UNO nakurai parancsnoksága között csapódott be. A Nyugat-Gájl településein készlelti állapotot rendeltek el, de károkról Gájlira.

betört és az egyik házban a légnyomás az ajtókat is kiszakította a helyükből. Az áramszolgáltatásban is fennakadások keletkeztek. A lakosság az éjszakát óvóhelyeken töltötte.

Néhány Katjusa-lövedék dél-libanoni területen, Cor város és az UNO nakurai parancsnoksága között csapódott be. A Nyugat-Gájl településein készlelti állapotot rendeltek el, de károkról Gájlira.

A WALESI HERCEG ESZKÜVŐJE

London. — Az angol királyi udvar szóvivője tegnap közölte, hogy Charles herceg július 29-én tartja esküvőjét Lady Diana Spencerrel. A szertartást, az eredeti tervtől eltérően, nem a Westminsterben, hanem a Szent Pál katedrálisban tartják, mert az utóbbiban több a hely a meghívottak számára.

A ZSIDÓ STATISZTIKAI ÉVKÖNYV: 14,5 MILLIÓ ZSIDÓ ÉL A VILÁGON

A ZSIDÓSÁG AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK LAKOSSÁGÁNAK 2,7 SZÁZALEKÁT TESZI KI

A nemrégiben megjelent Amerikai Zsidó Statisztikai Évkönyv 1981-es kiadása, amelyből kiderül, hogy a világ zsidóságának száma jelenleg 14.525.150 lélek, tehát 131.150-nel több, mint az előző évben.

Leon Shapira professzor, aki összegyűjtötte a világ zsidóságának demográfiai adatait, hangsúlyozta, hogy különböző államokból nem sikerült pontos információkat kapni a zsidók számáról, s így ezek az adatok csak igen megközelítő becslésnek tekinthetők. Véleménye szerint csak jelentéktelen eltérésekről lehet szó.

Az évkönyv megállapítása szerint Amerikában jelenleg 5,92 millió zsidó él, ami az összlakosság 2,7 százalékát jelenti. Ez csupán jelentéktelen emelkedés az előző évi 5,86 millió zsidóval szemben. New York városában és külvárosában az amerikai zsidóság egyharmada, kerekén 2 millió zsidó él.

Az Egyesült Államok után a legnagyobb zsidó közösség Izraelben található, ahol 3.245.000 a zsidó lakosság száma. A harmadik helyet a Szovjetunió foglalja el 2.630.000 zsidó polgárral, míg a további sorrend a következő:

Franciaország (650.000), Anglia (410.000), Kanada (305.000), Argentína (300.000), Brazília (150.000), Dél-Afrika (118.000), Ausztrália és Új-Zéland együttesen (72.000).

Az évkönyv szerint Magyarországon mintegy 60.000, Romániában alig 40.000, Jugoszláviában pedig mindössze 5000 a zsidó lakosok száma.

A legkisebb létszámú zsidó hit

nem érkezett jelentés.

Az izraeli hadsereg erős tüzzel válaszolt a terrorista fészkek irányába, különösen Nabatije városka térségében. A Katjusa-támadás a terroristák válasza volt az izraeli légihaderő hétfő délutáni támadására, melynek során — mint utóbb kiderült — a légihaderő részlegesen szétrombolta George Chábás, az egyik legsúlyosabb terrorista vezér parancsnokságát. A jelentések szerint a légitámadás következtében 14 terrorista életét vesztette, 30 pedig megsebesült.

A hadsereg szóvivőjének közlése szerint a pilóták letiltalátókat jelentettek és valamennyien sértetlenül visszaérkeztek támaszpontjukra. A légitámadással egyidejűleg, Chádád őrnagy egységei tüzérési támadást intéztek Cidon városa ellen és ennek következtében hét ember megsebesült.

APRÓHÍRDETÉSEK

- HAMAVRIK nagytakarítás és polsi lakásokban, feregirtással, 1250 sz. engedély, felelősséggel 03-313599.
- VIKTOR vesz televíziókat, frizsidereket, butorokat, felszámolásokat, 82590 és este 585814.
- JOLANDA mindent vesz, örökségeket, televíziókat, butorokat, stb. 828711.
- PURIMI parókák 50 sekel, modern parókák minden színben 200 hajpótlók, fonatok, látogasson el "Joni" szalon — Allenby 93, Tel Aviv. Tel. 296682.
- DAVY vesz mindent: villamossági cikket, hagyatékot és felszámolást, tel. 830384.
- GEPIRONOT kerestünk, aki ért a nemzetközi szociális jövételi követésekhez. Tel. 413733, délután.
- DUBI mindent vesz, örökségeket, friziderek, televíziók és elektromos cikkek. Tel. 395299.
- JERUZSALÉMBEN 31. szoba, Elázaron, Hámskábá 6. udvarral, 25.000 dollár. Tel. 02-522734.

RÖVID HIREK

● Súlyos közlekedési baleset történt tegnapelőtt a Kirját Smoná és Ros Pina közötti uton. Néhány hét leforgása alatt ez a negyedik súlyos baleset ezen az uton, összesen 5 halottal és 18 sebesülttel. Hétfőn egy magánautó, amelyet Simon Ben Chámo 25 éves kirját-smonái lakos vezetett, Szde Eliezer szövetkezeti falu közelében összeütközött egy szembejövő tenderrel. A magánautó sofőrje szörnyethalt, két utas, valamint a tender sofőrje súlyosan megsebesült. Mindannyiukat a cfáti állami kórházba szállították.

● Ismeretlen tettesek hétfőn hajnalban behatoltak Raymonda Tauil, a nacionalista érzelmű arab költő és újságíró kelet-jeruzsálemi irodájába, ahonnan 3000 sekel készpénzt és különböző okmányokat vitték el. Raymonda Tauil feljelentést tett a rendőrségen, ahol azt mondotta többek között, hogy valószínűleg a Gus Emunim tagjai követték el a betörést.

● Tegnapelőtt este befejeződött az országos kosárlabda bajnokság. A bajnok, a Mákkábi Tel Aviv, megnyerte mind a 22 mérkőzését, az utolsó helyezett, Elicur pedig elvesztette valamennyit. A Mákkábi Tel Aviv három ponttal előzte meg a második helyezett Hápoél Rámát Gánt, míg a Hápoél Tel Aviv a negyedik helyen végzett és ezzel megszerezte magának a jogot, hogy Izáel képviselje a Korács-kupában.

● Az ország minden részében dolgozó mérnökök hétfő este befejezték egy napos fegyelmű sztrájkjukat. Mordecháj Geller, a mérnökök szakszervezetének főtitkára kijelentette újságírók előtt, hogy az elmúlt évtized folyamán 25 ezer mérnök hagyta el az országot.

● A részben Söchemben, részben Choloban élő szamaritánus szekta vallási vezetői engedélyezték a szekta ifjainak, hogy zsidó lányokat vegyenek feleségül. Ezt azonban ahhoz a feltételhez köttették, hogy az újdonsült feleségeknek a házasság első hat hónapja idején a söchemi szekta tagjai között kell élniük, hogy ily módon megszokják a szamaritánus életmódot. Eddig nyolc zsidó lány kötött házasságot szamaritánus fiatalokkal — valamennyien Choloban.

● A haifai klita-központhban befejeződött az olék egy napos „szankciózása”. Az olék a lakber emelése ellen tiltakoztak.

● A Dán-kerületi rendőrség által lefolytatott nyomozás eredményeképpen megkerült 5000 sekel értékű fonal, amelyet egy rámtá-gáni textilipari üzemből loptak el. A rendőrség letartóztatott két izraeli arabot. Tájbe falu lakosát, továbbá egy tulkáremit lakost. Valamennyien az üzem dolgozói voltak.

● Az El-Ál igazgatóságának jelentése szerint szép sikerrel végződött az első üzleti év a Lud és Kairó közötti vonalon. Egy év leforgása alatt az El-Ál gépei 136-szor tették meg az utat Ludtól Kairóig és vissza, a konkurrens egyiptomi Nefriti cég gépei pedig 117 alkalommal. Az El-Ál közel 35 ezer az egyiptomi vállalat pedig 26 ezer utast szállított. A jegyek 38 százalékát Izraelben, 19 százalékát Egyiptomban, 33 százalékát a Egyesült Államokban, 10 százalékát pedig más országokban adták el.

● A héten megjelent a Choloni polgármester előtt a Tel Giborim negyed egyik utcája lakói nak küldöttsége, azzal a szokatlan kéréssel, hogy a polgármester gondoskodjék az utca nevének megváltoztatásáról, mert szégyellik azt kiejteni mások előtt. Ebben a lakónegyedben ugyanis utcanevek helyett a héber ábcé betűi szerepelnek a szobánforgó utca Zájim nevet kapta, ami a köznyelven nem szalonképes kifejezés.

● A napokban különleges engedély alapján, hordágyon visszavert Jordániából Zájádán Taufik Nászser 40 év körüli férfi, a gálli Mádszadál Krum arab falu volt lakosa, aki mintegy 20 évvel ezelőtt illegálisan átszökött Jordániába. Két évvel ezelőtt súlyosan megsebesült lábán Ammanban és másfél évig teljesen ered ménytelenül Jordániában kezelték. Most már két hete a haifai Rámám kórházban fekszik és hír szerint sikeres műtétet hajtottak végre a lábán, a család azonban nem képes fedezni a 60 ezer sekel kitevő kórházi költséget.

● Gideon Pat ipar- és kereskedelemügyi miniszter rendelkezése értelmében tegnaptól kezdve 9,7 százalékkal drágultak a szeszitalok. A minisztérium mellett működő közéleti ellenőrzési bizottság is jóváhagyta a drágulást.

● Eljáhu Vogel 40 éves kirját-bialiki autóbusszofőr tegnapelőtt halálos közlekedési baleset áldozata lett: az üres autóbussz, amelyet vezetett, egyelőre kiderítetlen okból összeütközött egy szembejövő tartálykocsival. A tüzoltók csak nagy nehézségek árán tudták kiszabadítani holttestét az összelapított járműből. Folyik a rendőrségi vizsgálat a baleset körülményeinek kiderítésére.

● A Sportszövetség fegyelmi bírósága egy évre eltiltotta minden sporttevékenységtől Jaques Lévit, Izrael egyetlen nemzetközi ököívívő bíráját. Lévit abban marasztalták el, hogy a legutóbbi országos boxbajnokság során felpofozta az akkori boxklub arab edzőjét.

● Két áskeloni rendőr hősiessége révén sikerült megmenteni egy 50 év körüli asszony életét, aki a Nemzeti Park közelében egy szikláról öngyilkossági szándékkal a tengerbe ugrott. A két rendőr egyenruhában a vízbe ugrott és kimentette az asszonyt, aki már csak nagy erőfeszítések árán tudta magát a haborgó hullámok felett tartani.

● Három álarcos férfi a tegnapi virradó éjjel megjelent a ramallai körzetben lévő El Amári menekülttábor kávéházában és fegyveres fenyegetéssel kényszerítették a tulajdonosokat, valamint a vendégeket, hogy azonnal hagyják el a helyiséget. Utána a terem közepébe állították az asztalokat, a székeket, a dominó és seshés játékokat, fegyujtottak mindent és elmenekültek. A rendőrség nyomozást indított.

TEL-AVIV MOZI
 Márc. 4, szerdán, 4.30 órakor
VÖRÖS TINTA
 Magyarul beszélő film
VASS EVA,
PÁLOS GYÖRGY,
NÁDASI MYRTILL,
TIMÁR JÓZSEF

MIRŐL IR A HÉBER SAJTÓ

«Nem tüntetések szerint irányítom az életem»

Dov Goldstein a Mááribban interjú készített Mose Dájánnal azzal kapcsolatban, hogy a volt külügyminiszter kilátásba helyezte visszatérését a politikai életbe. Arra a kérdésre, hogy miért csak áprilisban jelenti be végleges elhatározását és miért nem már most, Dáján a következő választ adta:

— Megvannak a magam mérlegelése arra vonatkozóan, hogy miért csak áprilisban jelentem be határozatomat; nem előbb és nem később. Először is az utolsó pillanatban akarok határozni. Nincs szükségem három hónapnál hosszabb időre a választási lista elkészítésére. Azzal a „nagy” költségvetéssel, ami rendelkezésemre áll, három hónap is épp elég hosszú idő. S hogy miért nem határozok hamarabb? Megmondom: tudni akarom, kik azok, akik hajlandók velem együtt megjelenni a listán. Számomra nagy fontossága van a programnak, a közös útnak. Tudni akarom, ki az, aki egyetért velem. Semmi értelme egyszerűen bejelenteni, hogy „együtt megyünk”. Milyen célt értünk meg együtt? Miben értünk egyet és miben nem? Áthidalhatók-e a nézeteltérések, vagy pedig a választások után fog kiderülni, hogy a frakció nem képes megállapodásra jutni, a legfontosabb alapkérdésekben sem, és mindenki más irányba tart. A célom, hogy egy újabb DÁSt létesítsék, hanem határozat- és Elég volt egy DÁS-ból! Nem az eszelekvéses frakció!

Ehhez időre van szükségem, és akik velem akarnak jönni, azoknak is szükségük van időre.

— Nem tart attól a lehetőség-től, hogy politikai ellenfelei ismét szeméremre vetik a jom-kipuri háborúval kapcsolatos vádat?

— Fel fogják említeni összes hírneimet, vétkeimet, ez azonban nem riaszt el a választásokon való részvételtől. Tudom, hogy így fognak viselkedni velem, mindez azonban nem riaszt vissza. Kik lesznek a vádlói? Kik fogják szemembe vágni ezeket a koholt vádakot? Kik akarják bebizonyítani, hogy nem vagyok való politikai életbe? A Máárách? Az a Máárách, amely a jom-kipuri háború után kétszer vett listájára? A néhai Golda Meír ragaszkodott ahhoz, hogy lépjek a kormányba és vállaljam a hadügyi tárcát. Annnyira ragaszkodott csatlakozásomhoz, hogy amíg nem adtam hozzájáruláso-mat, nem alakította meg kormányát. A Munkapárt központja egyhangúlag határozott arról, hogy hadügyminiszterként csatlakozzam a kormányhoz. Az 1977-es választásokon a Máárách lista hatodik helyén szerepeltem. Ez nem a jom-kipuri háború után volt?! Akkor nem voltam alkalmatlan a politikai életre, csak most? Kinek van joga alkalmatlannak nyilvánítani engem?

— Azt fogják mondani, hogy elárulta a Munkapártot, amikor csatlakozott a Begin-kormányhoz...

— Mondjanak, amit akarnak! Meg voltak a magam nemzeti szempontjaim — elősegíteni a béke lehetőségeit! Vajon a Likud nyilváníthat alkalmatlannak a jom-kipuri háború miatt? Arra jó voltam, hogy a Likud-kormányban Begin javaslatára külügyminiszter legyek; de arra nem vagyok jó, hogy induljan a választásokon?

— A gyászoló szülők tüntetni fognak...

— Ebben biztos vagyok! A pártok fogják megszervezni a gyászoló szülők tüntetését ellenem. Nem törődöm ezzel. Minden tisztelem a gyászoló szülőkkel — együtt érzek velük gyászukban —, de ez nem fog el-tántorítani lépésemtől, mert ez mesterkelt dolog. Ha a gyászoló szülők politikai ellenfeleim megbízásából fognak tüntetni ellenem, én ezt nem tekintem fájdalom-kitörésnek, hanem csak a választási küzdelem egy részé-nek... Volt Agránát-bizottság.

Amit megállapított a jom-kipuri háború ügyében — ez a döntő. Irhatnak ellenem naponta hat cikket, tüntethetnek ellenem nyolcszor naponta, megbélyegezhetnek és megfeszíthetnek a nyilvánosság előtt...

— Ez nem érdekli? Immunitás az ilyesmivel szemben?

— Nem mondom, hogy szeretem, nem erről álmodozom. De meg tudok lenni ezzel és ez nem rettent el a választási küzdelem-ben való részvételtől. Nem újság-írók, újságok, tüntetések, tüntetések és sértegetések szerint irányítom az életem.

A közvéleménykutatások értéke

Smuel Schnitzer a Mááribban kétsége vanja a mostan divó politikai közvéleménykutatások megbízhatóságát. Bevezetőjében rámutat, hogy az izraeli választó polgár furcsa magatartást tanúsít ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban, mert amikor például a judeai és somroni települések jogosultságáról, vagy területi engedményekről kérdezik, a kérde-zettek javarésze „héja” válaszokat ad, ugyanakkor pedig, ha megkérdezik, hogy kire szándéko-zik szavazni, a többség a „ga-lamb” Mááráchot választja.

A cikkirő magyarázatot keres erre a jelenségre és a legvaló-szerűbbnek azt tartja, hogy a kér-dezettek általában nem viszonyul-nak különösebb komolysággal ez-ekhez a felmérésekhez és tudatá-ban vannak annak, hogy vála-szuk nem jár semmiféle kötele-zettséggel. Aki azt választja, hogy nem hajlandó lemondani te-riületekről a jordániaiak javára béke ellenében sem, — tisztában van azzal, hogy válasza nem jár semmiféle felelősséggel. Ha való-ban elérkezik a nap, amikor vála-sztani kell béke és területek kö-zött, úgy ez a kormányra hárul, s ha a helytelen válasznak súlyos következményei lesznek, ezért a felelősség a kormányra hárul, nem pedig őrá. Épp ezért vála-sza gyakorlatilag értéktelenné válik. Ilyen felméréseknel a kér-dezett teljes bizottsággal vála-szolhat olyan kérdésre, amiből semmit sem ért s amivel nem fog-lalkozott, amíg meg nem kéde-zték. Álláspontját máról holnapra megváltoztathatja s ugyanannak a felmérésnek a során két kérdés-re két egymással teljesen ellenté-tben álló választ adhat.

Ez vonatkozik arra a mostaná-ban olyan gyakori kérdésre is, hogy hogyan szavazna, ha ma volnának a választások. A kér-de-zett azonban tudja, hogy a vála-sztásokat nem ma tartják, így tehát választ pillantnyi hangulata, vagy a legutolsó index-emel-kedés szerint oldhatja meg. Egyet-len képviselő sem kerül a Kneszet-be közvéleménykutatás során adott válasz alapján és még egyetlen kormány sem bukott meg ennek következtében. A kér-dezett pedig úgy szavazhat, ahogy akar és ahogyan a szava-zás napján határoz.

Schnitzer a továbbiakban rámu-tat arra, hogy az ilyen közvéle-ménykutatások kezdenek már ki-menni a divatból külföldön, ha-bár volt olyan időszak, amikor na-gyon komolyan vették, ma azon-ban egyre világosabbá válik, hogy ezek a felmérések nem megbíza-hatók, nem mintha a statisztikai kö-vetkeztetés nem volna helyes, ha nem azért, mert az emberi ténye-ző okozhat téves értelmezést,

ugyanis a kérdeztettek nem min-denkor adnak őszinte választ a feltett kérdésekre, egyszerűen azért, mert nem foglalkoztak elő-zőleg a témával, talán nem is sze-retnek foglalkozni vele, mert ah-hoz, hogy valóban véleményt mondhasanak, az ügy mellett és ellene szóló adatok gyűjtésére és kiértékelésére volna szükség. Csak nagyon kevés emberben van meg az intellektuális érdeklődés ahhoz, hogy megismerkedjen a részletekkel. Izrael kulturális szempontból Amerika csatlósa, azonban sok dologban évekkkel el-marad mögötte, így még nem ju-tott el Izraelbe a közvéleményku-tatásokból való kiábrándulás sem. Ennek következtében az 1981-es választásoknál fontos sze-repet töltenek be a közvélemény-kutatások, ami a pártok számí-tásait illeti.

Schnitzer a továbbiakban han-goztatja, hogy túlzottan tekint-i azt a visszhangot is, amelyet a Monitin című folyóirat közvéle-ménykutatása keltett. Ez arról szólt, hogy a kérdeztettek 40 szá-zaléka azt választotta, hogy szíve-sen venne az ország élén olyan erőszaki politikust, aki nem tar-tozik semmilyen párthoz sem. Ezt a pártvezetők és publicisták „ri-adó-jelnek” tekintették, olyan irányban, hogy hajlam mutatko-zik diktatúrara az izraeli lakos-ság körében. Schnitzer kétsége-vonja ezt, rámutatva arra, hogy semmiféle gyakorlati lehetősége-nincs annak, hogy valaki Izrael-ben pártok segítségével nélkül ve-zető pozícióba juthasson és általá-ban nincs semmi jete annak, hogy bármilyen gyakorlati veszély is fenyegetné az izraeli parlamen-tárizmust.

„Ugy vélem — hangsúlyozza Schnitzer — hogy a megkérd-ezett személyek az említett közvé-le-ménykutatásban azt akarták ki-fejezésre juttatni, hogy nincse-nek megelégedve sem a Likud uralmával, sem a Máárách által ajánlott alternatívával, ami zavar-ba ejtő helyzetet teremt és sok-sok jobb volna olyan erős veze-tőkre szavazni, akik nem függe-nek egyik párttól sem. Ugy vélem, hogy egyértelműen kifeje-zésre juttatták, hogy nem akar-nak parlament nélküli rendszert (annál is inkább, mert a kér-de-zettek 80 százaléka kifejezetten kijelentette, hogy a parlament fenntartásának híve). Általában az a véleményem, hogy túl sok a közvéleménykutatás és a vála-szokhoz fűzött magyarázatok túl szabados, túl nagy fontosságot tulajdonítanak neki és eljött az ideje, hogy a közönség és a pár-tok egyaránt megértsék, hogy a közvéleménykutatások esetében inkább árszakszót, mint politikai aktusról van szó.

A Reagan-rezsim biztos a dolgában

Mose Zák a Máárib kiküldött washingtoni tudósítója a Reagan rezsim vezető személyiségeivel folytatott beszélgetéseiről számol be. Bevezetőjében rámutat arra, hogy Haig külügyminiszter hang-súlyozta, hogy „a Fehér Házból Izrael szilárd támogatója ül. Reagan elnök Izrael megerősíté-sének híve s olyan politikát foly-tat, amely biztosítja Izrael nyu-galmát”.

Arra a kérdésre, hogy jön-e a Közelkeletre, Haig azt válaszolta, hogy „igen, de nem most mind-járt”.

Zák megjegyzésére, hogy az elő-ző külügyminiszter, Vance hiva-talbalépésének első hónapjában látogatott a Közelkeletre, Haig ezt válaszolta:

— Reagan elnök hivatalba lépé-sének első három hetében gazda-sági programot nyújtott be és ez szerepet fontossági sorrendben az első helyen nálunk. Nem tartjuk nagyon sürgősnek a közkeleti tárgyalásokat. Először felülviz-száljuk a helyzetet és előkészítjük tárgyalásokat folytatunk. Ebben a keretben folynak megbeszélé-sék Jeruzsálemben és Kairóban a többnemzetiségű színáji ellenör-ző alakulatról és csak ha ezen a ponton már létrejött a megál-la podás, megyek a Közelkeletre.

A cikkirő Haig kijelentésében és egyéb megnyilvánulásaiban az új amerikai rezsim biztonságér-zetét látja. Míg az előző rezsim hivatalba lépésének első hónap-jában sietett Moszkvával, Kairó-val, Jeruzsálemmel, Ammannal tárgyalni, a jelen kormányzat nyugodt idegzetről tesz tanúsá-got. Nem siet tárgyalásokat kez-dezni a Szovjetunióval, Moszkva ösztönzésére sem. Megvan a ma-ga fontossági sorrendje: először is a gazdasági problémák rende-zése otthon, utána Középameri-ka, aholis már megvan a lehetősé-gé az első konfrontációra a kommunista világgal.

Brezsnjev „párbeszédre” kéri fel az Egyesült Államokat, a Reagan-kormányzat azonban nem akar gyenge erőpozícióból kezde-ni ilyen tárgyalásokat, hanem előzőleg eredményt akar felmu-tatni Salvador ügyében. Nemzet-közi eredményre van szüksége, és ezért igyekszik tartózkodni olyan közkeleti lépésektől, mely-lyek túlzott várakozásokat kelt-hetnek, amelyek esetleg végül nem kerülhetnek megvalósításra. Bukásnak akárcsak látszata is befolyásolhatja a nagy konfron-tációt, amelyre az Egyesült Ál-lamok készül — politikai küzdelem a Szovjetunióval.

Jeruzsálemben és Kairóban még nem szoktak hozzá Washing-ton új politikájához és az amerikai külügyminiszter azért ha-tározta el Izrael és Egyiptom látogatását, hogy megnyugtassa Kairót és Jeruzsálemet egyaránt, hogy nincs szándékukban eltér-ni a Camp-David-i vonalról.

„Haig külügyminiszterrel és Weinberger hadügyminiszterrel folytatott beszélgetések során az

IZRAELI OPERA

Alapító: Edis de Philippe

Előadások: Tel Aviv, márc. 4: PARASZTBECSÜLET - BA-ZAZZOK * Tel Aviv, márc. 7, 14, 19: CIGÁNYBÁR * Jeruzsálem, márc. 11: JAN-CSI ES JULISKA * Tel Aviv, március 12: RIGOLETTO * Haifa, márc. 23: NABUCCO Jegyek: Tel Aviv, Allenby 1, tel. 657227 — Haifa: Kupát Mákkabi — Jeruzsálem, Káháná — Ben Nám.

a benyomásom támadt, hogy a két amerikai miniszter tervezett közkeleti látogatása a Sámir iz-raéli külügyminiszterrel folyta-tott tárgyalások következménye. A két látogatás célja megőrizni a Camp-David-i megállapodások lendületét. Izraeli — amerikai — egyiptomi megállapodás a több-nemzetiségű színáji ellenör-ző ala kulatról haladnak tekinthető, miközben az autonómia tárgya-lások, egyelőre, holtpontra áll-nak.

Richard Allen, Reagan elnök nemzetbiztonsági tanácsadója a következőket mondotta nekem: A japán autópár elárasztotta az amerikai piacot. A Reagan kormányzatnak nem volt semmi-féle programja korlátozni ezt a behozatalt, azonban a japán kor-mány arra a következtetésre ju-tott, hogy a logika azt diktálja, hogy ez a kormányzat lépéseket tesz a sokmilliárdos veszteséggel dolgozó amerikai autópár védel-mére. A japánok tehát presszió-nálni kezdték az amerikai kor-mányt, hogy kezdjen tárgyaláso-kat velük, mert biztosítani akar-ták az amerikai autópár érde-

keinek védelmét. Ez a presszió vezetett oda, hogy a Reagan-kor-mány most kénytelen lesz hatá-rozatot hozni a külföldi autó-importról — bizonyos azonban, hogy minden határozat kedve-zőtlenebb lesz a japánok számá-ra a pillanatnyilag fennálló hely-zetnél.

— Önök, izraeliek — folytatta Alen — úgy viselkednek, mint a japánok: Idegességük azt fog-ja okozni, hogy a kormányzat kénytelen lesz határozatot hoz-ni, melyek nem lesznek minden-kor kedvezőek az izraeliek szá-mára.

Az az impresszióm, hogy Al-lennek igaza van. Haig külügy-miniszternek nem áll szándéká-ban a Közelkeletre látogatni a közeljövőben, azonban egyrészt Szádát elnök nyomása washing-toni látogatás tárgyában, más-részt pedig Sámir izraeli külügy-miniszter sürgetése, hogy valamit tenni kell Szádát megnyug-tatására, vezetett oda, hogy Haig külügyminiszter elhatározta kai-rói és Jeruzsálemi látogatását, Szádát és Begin washingtoni lá-togatása helyett — írja Zák.

Kedvezőtlen előjelek

Jicchák Rábin a Jediot Achronotban az amerikai kül-politika új vonalával foglalkozik, amely nem tekinti sürgősnek az autonómia-tárgyalások folytatását. Rábin rá-mutat arra, hogy az amerikai külpolitika legfontosabb célkitűzésének a szovjet közkeleti térhódításának meg-fékezését tekinti, s ebből a szempontból a Perzsa-öböl kör-zete számít küzdőtérnek, sokkal inkább, mint a Közel-kelet nyugati része. Washington problémája az, hogy ho-gyan fékezheti meg legjobban a szovjet terjeszkedést és ezzel kapcsolatban teoretikusan három lehetőség áll előtte:

Az első: megkísérelni újra a párbeszédet Iránnal. Ez a lehetőség azonban nem tűnik gyakorlatinak, legalább-is a közeljövőben.

A második: Szaudiára és Jordániára támaszkodni, mint hogy ez a két állam nyugat-barátnak számít.

A harmadik: megkísérelni Irák bevonását a stratégiai elrendezésbe, a szauidai és jordániai kapcsolatokra tá-maszkodva.

Melyik lehetőséget választja tehát végül Washington?

Az első lehetőséget (Irán) természetesen nem lehet összekapcsolni a harmadikkal (Irák), a két ország közötti háború miatt. Ezért a legvalószínűbb, hogy az amerikai lépés a szauidával és Jordániával való kapcsolatok szor-osabbra fűzését célozza. Ezzel magyarázható az új amerikai rezsim első, Közelkelettel kapcsolatos határozata, melynek értelmében hadfelszerelést szállít Szaudiának és Jordániának.

Ha valóban ez lesz az amerikai politika — tekintetbe véve a szauidai és jordániai ellenállást egyrészt, Egyip-tom felfogását pedig másrészt a közkeleti békefolyamat-tal kapcsolatban — úgy tűnik, hogy az Egyesült Ál-lamok előnybe helyezi a Perzsa-öböl ügyét (beleértve a Szauidával és Jordániával való kapcsolatokat szorosabbra fűzését), a békefolyamattal szemben.

Washingtonnak már csak azért sem sürgős a békefolya-mat, mert Szádát Egyiptomának nincs lehetősége vissza-térni a Szovjetunió karjaiba, ilyen lehetőség pedig Izrael-lel szemben egyáltalán nem áll fenn. Washington tisztá-ban van azzal, hogy Szádát Egyiptom, valamint Izrael kapcsolatban marad az Egyesült Államokkal akkor is, ha a békefolyamat elakad.

Ez azonban veszélyt jelent Izrael számára, éspedig olyan formában, hogy megtörténhet, hogy jordániai, szauidai, esetleg iraki presszióra az amerikai politika meg-kísérel, hogy eltávolodjon a Camp David-i megállapodá-soktól és a békefolyamattól. Ez gyakorlatilag úgy juthat kifejezésre, ha további arab tényezőket vonnak be a béke-folyamatba és olyan rugalmas magyarázatot fűznek a Camp-David-i megállapodásokhoz, amelyet lehetővé teszi.

Tekintettel erre a lehetőségre, fontos volna, hogy Iz-ráel — lehetőleg Egyiptommal közösen — egyértelműen az Egyesült Államok tudomására hozza, hogy a békefolya-mat kizárólagos bázisát csak a Camp-David-i megállapo-dását képezhetik, és nem lehet a megállapodás aláíró-nak hozzájárulása nélkül új tényezőket bevonni a folya-matba. Nincs helye európai beavatkozásnak sem a béke-folyamatba, annál is kevésbé, mert fennáll az a veszély, hogy Haig múltbeli kapcsolatai Európával oda vezetnek, hogy Európa álláspontja túlzottan befolyásolhatja az amerikai külügyminisztert a Közelkelet ügyében.

Az Egyesült Államok még nem állapította meg vég-legesen külpolitikáját, ennek előjelei azonban pillanatnyi-lag nem nagyon kedvezők számunkra — írja Rábin.

A népitétel nagy napja

Elérkezett a nagy nap, amelyre a zsidóság „kétezer éven át” várt: a szabad Izrael első Kneszetjének független és demokratikus megválasztása. 1949 január 25-én reggel nem kevesebb, mint 50 ezer ember fogott hozzá, hogy önkéntesen, vagy minimális napi díj mellett biztosítsa a választások sikerét.

Közülük mintegy kétezer a 740 helyen felállított urna, szavazatszedő bizottságainak tagja volt... és az igazat megvallva egy részük már akkor majdnem sztrájkba lépett... mert a kormány nem volt hajlandó egy pohár teát adni nekik. A polgárvőrség 12 ezer tagja, a Népgárda 3 ezer tagjaival, valamint 2500 rendőrrel és a pártok által mozgósított mintegy 30 ezer aktívissal karöltve biztosították a zavartalan szavazás ütemét, a rendfenntartást, ami lényegében a túlzott lelkesedés „korlátozásából” állott.

A KIADÁSOK: 120 EZER FONT

Most, amikor a kormány milliárdokat költ a pártokkal együtt a 10. Kneszet választási előkészületeire, nosztalgiaival emlékezünk arra, hogy az első Kneszet választások mindössze 120 ezer fontjába kerültek az államnak... természetesen nem számítva a taxi sofőrök „fantasztikus keresetét”, mert ezek 24 óráig napidíja az autóval együtt 45 font volt...

A választások napján megjelent napilapok Herzl nagy arcképe alatt „a választások zavartalan lefolyásáról” számoltak be. Arról is hírt szereztünk ezen a napon, hogy Rhodos szigetén az izraeli és az egyiptomi delegáció aláírta az első fegyverszüneti megállapodást... A haifai kikötőben pedig diszlovéssal fogadták a „Gálila” nevű gőzöst, amely az első ciprusi deportáltakkal a fedélzetén befutott a haifai kikötőbe. Azt is megtudtuk, hogy Olaszország és Franciaország elismerte Izrael államát.

TISZTELET ÉS MEGBECSÜLÉS

Dávid Ben Gurion és hitvese elsétált a közelben lévő szavazóhelyre, ahol személyazonossági igazolvánnyal a kezükben beálltak a sorba. A közönség nyomában felismerte Ben Guriont és eljenezni kezdett, a szavazatszedőbizottság tagjai zavarba jöttek, nem tudták felálljanak-e a tisztelőre, vagy üve maradjanak. A közönség a tisztelt jelét felajánlotta Ben Gurionnak, hogy soron kívül szavazzon le... A nép akkor még tisztelte a nagyjait.

Menáchem Begin a volt Ecel parancsnoka, akit már akkor „a jövőbeli ellenzék vezéréként” említették kézenfogta két kisgyereket és feleségével együtt ment szavazni, a tel-avivi Dizengoff utcában. A Begin házaspár is illedelmesen beállt a hosszú sorba és türelmesen várt. Végül is egy szemfüles fotóriporter felismerte az akkor még barnahajú 36 éves Begint és fényképezni kezdte. A közönség nem tudta, kiről van szó, hiszen az Ecel nevű földalatti mozgalom parancsnokát senki nem ismerte személyesen. Amikor kitűdött, kiről van szó, a közönség felajánlotta Beginnek, hogy soronkívül szavazzon, amit a későbbi ellenzék vezér, Izrael jelenlegi miniszterelnöke udvariasan elutasított.

Irta: FUCHS AVRAM

SÁRÉT HELYETT

Az ifjú ország mindent megtett a demokrácia játékszabályainak betartására. Az ideiglenes kormány tagjai kénytelenek voltak állandó lakhelyükre — gyakran a távoli kibucokba — utazni, hogy leadják a voksot. Amikor kitűdött, hogy Mose Sárét külügyminiszternek nincs szavazati joga, az egyik lelkes jeruzsálemi munkás fölajánlotta, hogy szívesen szavaz Sárét helyett is...

Cháderán például Ornstein, az idős metsző a városka utcáit járta, s közben a sófárt fujta és szoltárokat olvasott fel. A járőkek „Sehechejáun”-val köszöntötték egymást. Az egyik templomban kis incidens történt, mert az előcsarnokban felállított szavazóurnához fedetlen fővel ment be egy polgár és még a hely tisztelőre sem volt hajlandó föltenni a kalapját. „Szabadság, vagy mi a fene”... mondotta. Persze udvariasan kitették a szűrt.

SOFAR, HÁTIKVÁ ÉS PUSKA

Givát Chájim kibucban nyíltan érezni lehetett a Mápáj és a Mápám tagjai közötti feszültséget, amely később a kibuc kettészakadásához vezetett. A helyzetet egy oldották meg, hogy a szavazatszedőbizottságban a két párt megbízottjai közé ültették a szomszédos vallásos falu tagját.

Natanján először elneveltek a Hátikvát, s csak aztán kezdődött a szavazás, Jeruzsálemben pedig Avrahám Frenkel professzor, a világhírű matematikus precíz pont

tossággal megjelent, de az urnahelység hivatalos nyitási idejében csak a takarítót találta. A sáron-völgyi Kfár Hessben, amely akkor határmenti település volt, a szomszédos Tirá arab faluban meghúzódó banda lövöldözése közepette átg felfegyverkezve jöttek szavazni a gazdák, majd nyomban visszatértek a főállásokba.

TILTAKOZÁS

A SZÉTHUZÁS ELLEN

Tel Avivban az ezredik szavazópolgár gyerekeit csokoládéval fogadták az egyik szavazatszedőbizottság tagjai. Jaffán a fátyolos arab nők külön urnánál szavaztak, még pedig egy olyan arab fiatalember argus szeméi előtt, akiről tudták, hogy szoros kapcsolatot tartott fent az arab bandákkal, de most a Szezárd lista javára korteskedett.

Nem mindenki volt meglegedve a pártok szétforgácsolódásával. Tel Avivban például többszáz olyan borítékot találtak, amelyekben együtt volt a Gimel (revizionista) és a Chet (Chéрут) szavazó cédula. Bár az ilyen szavazatok elveszték, a polgárok tudatosan engedték a lelkiismeretüknek és tiltakoztak a széthuzás ellen. Jeruzsálemben egyesek Bét (Egyesült Vallásos Lista) és Chet cédulákkal tiltakoztak a szavazó borítékban. Egyébként a fővárosban egy anyóka megsértődött és hazament, amikor udvariasan közölték vele, hogy az urnánál nem csak a „Bét” listára lehet szavazni.

AZ ELSZALASZTOTT ALKALOM

És hogy az öröm teljes legyen: a belzi rebe, Ahárom Rokáeh rabi chászidjai énekelve és táncolva csoportosan mentek szavazni.

Az első Kneszet választásokon az ország 782 ezer lakosa közül 506 ezer 567 lakosnak volt szavazati joga, akik közül 440 ezer 95 polgár járult az urnák elé, vagyis 87 százalék. Az érvényes szavazatok után kiszámították, az egy mandátumra jogosító osz tószámot. Akkor 3592 szavazat elég volt egy képviselői mandátumhoz, most a 10. Kneszet választásokon legalább 18—20 ezer szavazatra lesz szüksége minden egyes képviselőnek.

A munkáspártok abszolút többséget kaptak, a Mápáj 46 mandátumhoz, most a 10. Kneszet választásokon legalább 18—20 ezer szavazatra lesz szüksége minden egyes képviselőnek. A munkáspártok abszolút többségének előnyeit és megteremtette az „örökös koalíciós partnereit”.

A vallásos pártok 16 mandátumot kaptak, a Chéрут 14 képviselőt, a Klélcionisták hét, a Progresszívét öt, a Szezárd lista pedig négy mandátummal érte be. A názáreti arab listának két képviselője lett, a Levhi, a nők és a Jeme niták egy-egy mandátumot kaptak. A választó polgár kilenc listának „nemmet” mondott, köztük Grünbaum, belügyminiszter listájának, aki így kimaradt a parlamentből...

Az OPEC hatalma véges

Irta: ELIJAHU SALPETER

Aki ma nyitott szemmel nézi a világot, még ha nem is aggasztja annyira az arabok ereje, mint az izraeliekét, akkor is elgondolkodtatja az OPEC-államok hatalma. Hiába jövedeltek, hogy sikere tetőpontján, mint minden kartell, ez a tömörülés is szétomlik: az OPEC minden súlyos válság ellenére, virágzik. Az energia szakértők szerint még évtizedekig nem lesz mivel pótolni a kőolajat; a nyugati közgazdászok kijelentik, hogy az OPEC arab tagjai tetszésük szerint bármikor csökkenthetik a kőolajkitermelést; a nyugati nagyhatalmak pedig egyre csak körüludvarolják az arab államokat abban a reményben, hogy beruházásaik ellenében nekik is lesz majd a hallatlan gazdagság egy-egy morzsája.

Izrael mindezt megérzi nemzetközi kapcsolataiban. Amde a dialektikus materializmus szerint, ami ma erős és szilárd, nem biztos, hogy holnap is az lesz. Legkevesbé a kőolaj világában, ahol annak a különös jelenségnek vagyunk a tanúi, hogy az áruhiány azonnali következményekkel jár, de a készlet-többlet nem. A nyugati fővárosokban az a nézet uralkodik, hogy az arabok hatalma feltartóztatlanul növekszik a következő évtizedekben, de manapság e felfogás mögött sok olyan tény meredezik, amelyek megcáfolják ezt az egyirányú profeciát.

A RUGALMAS KERESLET

A 70-es évek elején törvénynek tekintették, hogy a kőolaj-szükséglet egyre nő, a készlet pedig gyorsan apad. A számítás a tartalékokon alapult, amiket a kőolaj-nagyvállalatoknak érdekében állott kisebbnek feltüntetni, másrészt a 60-as évek nő-

vekvő szükségletén, amikor még a kőolaj volt a legolcsóbb üzemanyag. Valójában azonban a készlet-tartalékok nagyobbak a bevallottaknál, az áremelkedés pedig kifizetődővé tette a feladott kutak kitermelésének felújítását és az fúrások befektetéseit.

Kiderült, hogy a kereslet igen rugalmas. Manapság egyre csökken, s a nemzetgazdaság ezt nem érzé meg, mert az ipar megtanulta az üzemanyag gazdaságosabb kihasználását. 1980-ban hat százalékkal csökkent a Nyugat és Japán kőolajkereslete és 1981-ben ugyanez remélhető. Ezért van az, hogy 1980-ban, az iráni és iráki kiesések ellenére is, mindössze csak 10 százalékkal drágult meg a kőolaj, pedig másfél évvel ezelőtt 150 százalékos volt az áremelkedés. Amerikában is sokkal gazdaságosabban használják ki az üzemanyagot, s azt remélik, hogy a mostani, napi 6,3 millió hordós import pár év alatt napi 4 millió hordóra csökken.

NŐ A KINALAT

Az olaj-múltik érdeke eltűzni a keresletet és letagadni a kínálatot. Most azonban az Exxon bevallja, hogy például az amerikai kereslet nagyban lecsökkent. Tavaly ugyanez a cég még szüntelen kereslet-növekedést jósolt. A kínálat minden valószínűség szerint szüntelenül nőni fog, ahogy a század végéhez közeledünk. A kőolaj és a műbenzin együttes termelése már ma is fedezi az Exxon által 1990-re jósolt szükségletét, mivel pedig ezt a cél eltűlozta, nyilvánvaló, hogy a termelés feleslegeket is produkál.

Mi több, teljes gőzzel folyik az új kutak feltárása, a nem az

OPEC-hez tartozó államokban, tehát a termelés az eddig felbecsültől jóval nagyobb lesz. A produkció Iránban és Iránban lecsökkent ugyan, de feltételezhető, hogy a háborúban leszegényedve, sietnek a termelést ismét talpraállítani, hogy legyen pénzüik az újjáépítéshez. Venezuela és Nigéria is sok pénzre szorul, ezek sem fogják elzárni a csapokat.

A mindezekből kikerekedett kép eltér attól, amit az OPEC-államok és a nagy kőolajcégek közgazdasági festenek. Semmi ok annak feltételezésére, hogy a most következő 20 évben a kereslet túlszárnyalja a termelést. Nem kell tehát hiánytól tartani. A termelő országok persze előidézhetnek mesterséges hiányt, de nem áll érdekükben. Lehetőségeik pedig attól függenek, milyen mértékben ismerik fel az ipari államok a kínálat és a kereslet valóságos arányát, amikor is nemcsak egy-két évet kell tekintetbe venniük, hanem az utánuk következőket is, mert minden év újabb kutatást hoz, a műbenzin termelés fokozatos növekedését, eddig ismeretlen kőolajmezők feltárását, a szén- és napenergia beható felhasználását, a mag-erőüzemek megnyitását és ugyanakkor a drága kőolaj takarékosabb felhasználását. Az ezek alapján megvont mérleg sok derűlátásra jogosít

HABIMA

Tel-Aviv, március 4. szerda
„A KIS TEL-AVIV”
A kisteremben:
„AZ ÁRULÁS ARNYÉKÁBAN”
Máálot:
„HAKTUBA”

GRATULÁLUNK

Vajon jogunk van-e állítani, — anélkül, hogy megkockáztatnánk a tévedést —, hogy e századvég fűtyül az etiketre, a jómodorra, a nevelésre? Ha felfelé tekintünk, a politikusok körében azt tapasztaljuk, hogy a szép szokásokat nem felejtették el.

Politika... udvariasság. E két fogalom elválaszthatatlan. Összhangjukból fakad az emberiség jóléte. Ki nem emlékszik arra például, milyen udvariasan viselkedett Sir Chamberlain Adolf Hitler Führer úrral, s ebből mennyi öröm származott, főleg, amikor a Führer is viszonozta a szigetlakó lord udvariasságát. Sosem fogjuk elfelejteni az öt éves hacacárét, amely a kölesönös udvariaskodás után következett.

A politikusok továbbra is diadalra viszik az előzékenység, az udvariasság hagyományát. Brezsnyev elvtárs például, noha öreg és beteg elvtárs, sőt, senilis elvtárs, nem felejtette el meggratulálni az Egyesült Államok új elnökét. Mister Ronald Reagan sem maradt mögötte, alig várta, hogy elhangozzon Brezsnyev elvtárs nagy beszéde a kommunista (bolsevik) párt kongresszusán, máris közölte vele, hogy elégedett és örömmel néz elébe egy közeli találkozásnak... a két ország közös érdekében.

Öfelsége, Huszsein, Jordánia királya szintén gyönyörű, üzenetet küldött a tiszteletreméltó aggnak. Öfelsége ugyan jól ismeri a Kreml módszereit, tudja, hogy mi marad az olyan királyból, akit az ottani fiúknak sikerül nyakonragadniuk, de hát mi számít az? Noblesse oblige.

Micsoda elegancia, mennyi őszinteség! Az ember csodálkozik, s lelke eltelik elismeréssel a politikusok iránt, akik állandóan azon igyekeznek, hogy egy atomháborúba kergessék a világot, de ezt olyan elegánsan és olyan előzékeny üzenet-cserékkel fűszerezik, hogy az embernek eláll szeme-szája.

Se vége, se hossza a baráti üdvözléseknek: Begin Szádát, Szádát Giscard d'Estainget, Giscard Ászádót, Ászád Aráfátot, Aráfát Brezsnyevet, Brezsnyev Schmidtet, Schmidt Chálefet, Chálef Giscardot, Giscard Brezsnyevet, Brezsnyev Indirát, Indira Castrót, Castro Brezsnyevet, Brezsnyev Ceausescu és Ceausescu az egész világot, „függetlenül társadalmi rendszerétől, politikai és vallási felfogásától”.

Míg a legmagasabb körökben csak úgy röpködnek a szerelmi vallomások, a földön teljes gőzzel folyik a kémeik és ellenkémeik tömkelegének szorgalmas munkája: információkat gyűjtenek és elleninformációkat barátoktól és ellenségtől egyaránt. A titkosszolgálatok összegyűjtik és összevetik az információkat. Amikor rájönnek, hogy ki a legvesélyesebb ellenség, értesítik politikai vezetőiket, s ezek sietnek újabb jókívánásoktól hemzsegő táviratokat szerkeszteni. Minél hatalmasabb és veszélyesebb az ellenség, annál melegebbhangú, udvariasabb a távirat. Mellesleg megjegyezzük, hogy a stockholmi földrendést jelző intézet az elmúlt évben 49 földalatti robbanást jelentett. Majdnem egyet hetenként. Az intézet szerint a legnagyobb alig volt nyolcszor erősebb, mint a hírosimai bomba. Így aztán nincs okunk nyugtalanságra...

Igazán ideje lenne, hogy a politikus urak kirobbantsák végre kisdend nukleáris háborújukat, amelyet az emberiség kizárólag az üdvözöl táviratok kedvéért fog majd sztoikusán viselni, miközben a jókívánások folytatják elegáns balettjuket a holdbeli tájakra hasonló pusztaság felett...

SUZANA CIORTEA

Nem érkeket a jövő. Azt szeretném tudni, ki a gyermek apja...

SZERDA

17.30: TARKA IFJUSÁGI MAGAZIN

18.15: Az úr uttörői

18.32: „BILLY ES WILLY”

19.00: Sport

20.00: RÖVID HIREK

20.03: „KILÁTÓ” — Tudományos technológiai magazin, levezeti: Jákov Sáchám professzor és Milka Lámdán.

20.30: ARCHIE CSÁRDÁJA — „Büntetett előélet”.

21.00: MÁBÁT HIRMAGAZIN

21.30: MOKED

22.05: „BUCSU A TEGNAP-TÓL” — Tévéfilm, amely egy rokkant fiatal ember szerelmi történetéről szól. Főszerepben: John Ritter, Carrie Fisher és Buddy Ebsen. (Színes)

23.40: Egy mondat a Szentírásból. Éjfél előtt — híressze foglalt.

ISKOLATEVÉ

8.10: Számtan a 6. osztálynak

8.30: Angol a 8. osztálynak

9.00: Természetről az 5–6. osztálynak

9.20: Angol a 7. osztálynak

9.40: Óvodásoknak

10.10: Angol a 6. osztálynak

10.30: Tanácsadás

11.10: Számtan az 5. osztálynak

11.30: Angol a 6. osztálynak

12.00: Angol a 9. osztálynak

12.20: Algebra a 8. osztálynak

12.45: Fizika a 9–12. osztálynak

13.10: Földrajz a 7. osztálynak

13.35: Angol a 9. osztálynak

15.00: Leckeismétlés

16.00: Tom Graten háboruja

16.30: TÜZOSZLOP (IX)

1981. március 4. szerda
5741. Adár Álef 28.

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistáknak, 12.05: Zongoraszámkok, 13.00: Könnyű és klaszikus, 14.10: Gyerekeknek, 16.05: Schubert és Debussy művek, — 17.30: Oléknak, 20.05: Szabadgyetem, 20.35: Talmudlecke, — 21.05: Rossini: „Tell Vilmos” című operája, 0.10: Kamarazene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Dolgozóknak, 12.30: Héber dalok, 14.10: Szórakoztató műsor, 16.10: Rádióvíva, 17.10: Fejtörő, 18.05: Közgazdaság, — 19.15: Sport, 20.10: Folklor műsor, 21.05: Jazz, 22.05: Rádiójáték, 23.05: Jó éjt Jeruzsálemből, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

9.05: Eppen most, 11.05: Izraeli tél, 14.05: Kettőtől négyig, 16.05: Délután négykor, 17.50: Sport, 18.05: Kellemes szórakozást! 19.05: Külföldi slágerparádé, 23.05: Szabadgyetem, 22.05: Rondó, 23.05: Hallgassuk együtt, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

1981.III.4

5.

Őszi szonáta Ingrid Bergmannhoz

Irta JEHUDA SZTAV

Nagyon beteg, minden napja megújult küzdelem a betegség ellen. Ingrid Bergmann kétszer műtötték meg, rákos daganatot távolítottak el a szervezetéből — ő minderről bátor nyíltsággal beszélt, beletörődött a sorsába. De az is meglehet, hogy ez a kiváló filmszínésznő mostani, talán legnehezebb szerepe, s hogy a magabiztos, látszólag nyugodt árca mögött ott remeg az érzékenység, a közelgő végtől féltő lélek.

Most állítja össze végső számvetést. Már nem a pályafutásról, nem filmekről, és színlelőadásokról van szó. Most már csak körül kell járni széles e világ, látni mindazt, amihez eddig nem volt érkezése, felkeresni minden olyan helyet, ahová oly régen vágyott eljutni, de nem tehetette nagy elfoglaltsága miatt.

Eljött Izráelbe is, fel akarta keresni a kereszténység szent helyeit, amelyekről csak mesélni hallott, amikor még kislány volt Stockholm egyik peremvárosában. „Ezek a mesék mindig is feltűzték a fantáziámat”, meséli most, s 66 évesen megjártassa a kicsiny Ingridet, aki ámuldozva hall a jászolbeli bölcsőről, a Betlehem felett szikrázó csillagokról, az öt kenyér csodájáról.

Kacagva fűzi hozzá: „Nem, nem estem életem alkonyán vallási fanatizmusba, sosem voltam hívő ortodox életben. De látni akartam Jeruzsálemet, Názáretet és Tiberiást. Különös, de forgattam már filmeket a világ minden sarkán, szinte minden-hová eljutottam, de igazi látogatásnak egyik ilyen utam sem számított. Itt az idő, most valóban ismerkedni akarok a felkeresett helyekkel!”

Újra fogalmazza önmagának a boldogság fogalmát, ami szerinte azt jelenti, hogy „az ember járja a világot, ölelje magához, bukkonjon rá mindenben a szépre. S természetesen töltsön minél többet a családjá körében. Lehet, hogy régen túl önző voltam, de hát mit tehettem volna?”

A kulisszák mögött ott zajlik minden színész, rendező, művész drámája, mert kénytelenek választani a bensőséges családi élet és a felívelő pályafutás között. Ingrid Bergmann a pályafutást választotta és nem bánta meg. Beismeri, hogy a karrier volt élete legnagyobb szerelme.

Csúcspontját a karrierje a 40-es években érte el. Akkortájt ő volt a világ legnépszerűbb filmszínésze, s neve még ma is megremegtető százmilliónyi imádója szívét. Mert Bergmann romantikus, sőt mitológikus értelemben volt Hollywood csillaga.

Dávid O. Selznik, az „Elfújta a szél” jölsimert producere hozta ki Svédországból, ahol addig 12 filmben játszott. Bergmann akkor mindössze 23 éves volt és Selznik Greta Garbo utódjává szerte volna megválasztani. Akkortájt mindegyik hollywoodi filmgyár kereste-kutatta az új „istenit”, de egyiküknek sem sikerült az, ami Selzniknek, mert ő Bergmannból valóban bálványt teremtett.

Ingrid emlékezik. „Egészen más idők voltak azok. Akkortájt a nagy producerek tanították és nevelték a színészeket. Így készítették elő a sztárokat, ami olykor évekre került. Tanultunk táncolni, előadni, mozogni, egyáltalán megállni a lencsék előtt. Akkor még a filmgyáraknak kiváló iskolák voltak, s lehet hogy az akkori csillagok azért álltak meg később a helyükön. Ma csak odaállítják a színészeket a kamera elé, minden előkészítés nélkül, ját szanak, ahogy tudnak. Persze, a csillagok legfeljebb egy vagy két filmben ragyog, aztán kialszik a fénye örökre.”

Első hollywoodi filmje az „In-termezzo” című melodráma volt 1939-ben Leslie Howarddal, s

azóta minden egyes filmje a nagy közönség rajongásával találkozott. Ő képezte David O. Selznik legbősebb jövedelmi forrását is, ő volt a hollywoodi korona legrágább gyöngye. Gary Cooperrel együtt lépett fel az „Akiért a harang szól”-ban, Charles Boyerrel két nagy filmben is, majd Gregory Peck, Cary Grant, Bing Crosby és José Ferrer voltak a partnerei, ez utóbbi a Jeanne d'Arc-ban. Annakidején Hollywoodban az a tréfás mondás járta, hogy „hát ma este, a változatosság kedvéért, nézzünk meg egy olyan filmet, amelyben nem a Bergmann játszik...”

AMI FILM, AZ CSAK FILM...

Egyik feledhetetlen szerepét a „Casablanca”-ban, ebben a pompás melodrámban játszotta. Partnere Humphrey Bogart volt, s Bergmann azt meséli, hogy nagyon kellemes férfi volt, de igen hüvös, zárkózott, sosem sikerült megpillantani, hogyan is fest valójában az önmagára erőltetett közöny maszkja mögött. Miközben a „Casablancá”-t forgatták, Bergmann megnézte Bogartnak több régebbi filmjét, hátha ezek révén jobban megérti majd az egyéniségét.

A „Casablanca” varázsáról alaposan lerántja a leplet. Elmondja, hogy a rendezők nem tudták, mivel fejezzék a filmet be. Kertész Mihály két befejezést is ajánlott: az elsőben Bergmann otthagya a férjét, a másodikban kitar Humfrey Bogart mellett. Az első finálét le is forgatták, úgy látták, hogy sikerült és hatásos, mire úgy döntöttek, hogy a má-

sik finálé-verziót be se mutatják sehol. Bergmann most nevetve mondja: „En végig azon töprengtem, de a fenébe is, hát kit szeressek, Bogartot-e, avagy Paul Henrit? A rendezők nem voltak képesek eldönteni. Csillapítgatnak és azt mondották, jótsszám meg magamat valahol a közepén...”

Alfred Hitchcock már sokkal gyakorlatiasabb rendező volt, mondja Bergmann. Rajongott a nagy krimi-szerzőért, aki egyébként őt is nem egyszer, méghozzá legkiválóbb szerepeiben rendezte, a többi közt „A feledés világa”-ban, aminek Bergmann három Oszkárja közül az első köszönhetette. Hitchcock a maga szépirodalmi gondosan, irásban, matematikus pontossággal készítette elő, pontosan tudta színészei minden gesztusát, mimikáját és pillantását. Elvezet volt vele együtt dolgozni, az ember a tökély lehelletét érezte.

Hitchcock nem volt felőle túljó véleményű. Francois Truffaut, a rendező, aki Hitchcockról könyvet írt, ebben Ingrid Bergmann ideges színésznőnek mondja, aki a szerepét túl komolyan vette, s akkor is tökélyre törekedett, amikor a szerep éppen lazaságot kívánt. Örökös volt a panasza, hogy nem adnak elég időt neki, nem bír a szerepeire előkészülni. Egy ízben, amikor forgatás közben a színészek és technikusok serege órák hosszát várakozott, hogy „Donna Bergmann” rájőjjön az általa alakított szerep igaz jellegére, Hitchcock ráírvallt: „Ingrid, az

Istenért! Ne vedd már olyan komolyan a szerepedet, hiszen ez csak film...”

Ezt írja a rendező. Bergmann azonban nem tudja, ki adta Hitchcock szájaiba ezt a mondatot, ő nem emlékszik rá, s most is csak mosolyog rajta. Kellemes, bölcs ember volt, emlékezik Bergmann: „Mindig azzal hívtam fel, hogy Hallo, vén bünös, mi újság” — de ő sohasem sértődött meg”.

A NAGY BOTRÁNY

Élete legszebb tíz évét töltötte Hollywoodban, ahol valóságos királylány volt. Látszólag boldog házasságban élt Peter Lindström-mel és meleg anyai szeretettel nevelte a kislányát, amiről a pletyka karovatban sűrűn jelentek meg szirupos tudósítások. A nyugati világ sokmilliónyi nézőjének volt imádott kedvence. Mindez addig tartott, amíg egy este végig nem nézte Roberto Rosselini, a híres olasz rendező „Róma nyílt város” című filmjét. Ez egycsapásra megtörte a karrierjét, megváltoztatta egész élete folyását és a XX. század filmiparának egyik legnagyobb botránya kelloz közepébe állította őt, vagy 10 éven keresztül megkeserítette az életét.

Egy üres estével kezdődött az egész 1948-ban. Férjével együtt elment megnézni a neorealista filmet, Rosselini „Róma nyílt város”-át. A darab könnyekig meghatotta. A moziból kijövet azt mondta, svéd férjének: „Péter, aki ilyen filmet tud készíteni, az emberföltött lény!” Még aznap este nekiült és levelet írt az olasz filmszenének:

„Tisztelt Rosselini ur. Láttam a „Róma nyílt város”-t és el vol-

NEM FENÉKIG TEJFEL A NŐK EGYENJOGUSÁGA

Melyik nő szeret például éjszaka dolgozni?

Sosáná Árbeli-Álmozlino, a képviselőnő ezt mondja: „Aki azt hiszi, hogy a nőknek épp úgy kell vállalniuk az éjszakai munkát, mint a férfiaknak, az kérdezze meg Pesszjét a textilgyárban, aki 12 gépet lát el egyszerre, vagy Cilát, az éjszakai ápolónőt. Az 50-en felüli, bizony már eléggé fáradt asszonyokat pedig nemcsak az éjszakai munka, hanem a felül is kifaggyathatja, hogy szerintük mi a nők megfelelő nyugdíjkora. Kérdezze meg őket, valóban egyenlő jogokat követelnek-e mindenben a férfiakkal, a nyugdíjkor és a munkafeltételek szempontjából is?”

Ugyanehhez a kérdéshez Náává Árád, a Náámát főtítkárnője is hozzászól. „Az igazság az — mondja —, hogy nagyon sok nővédelmi törvény nem szolgálja a nők javát. Vannak nők, akik szívesen dolgoznak éjszaka, mert bérpótlékot kapnak érte, de nagyon sokan nem bírják. Mint ahogyan a nyugdíjkoránál is különbséget kellene tenni a nemek és a munkanemek között.”

Legutóbb már Jeruchám Mesel is hozzászól a vitához, megpedig a Munkapárt kongresszusán, ahol azt javasolta, hogy a munka területén a férfiak és a nők teljes egyenjoguságát kell megvalósítani, és nővédelmi törvényeket csak az állapotokkal és a szüléssel kapcsolatban kell hozni.

Náává Árád szociális törvénykezést követel; akkor nincs szükség feminista törvényekre. Árbeli-Álmozlino asszony viszont nagy vívmányának tartja az eddig hozott nővédelmi törvényeket, amelyeknek köszönhetően, ma a természetben dolgozó nők aránya

40 százalékos, szemben a 13–14 év előtti 26 százalékkal, mert azóta jobbak lettek a nők munkafeltételei. Egyetért Náávával, hogy nem kell különleges nővédelmi intézkedéseket tenni, csak olyanokat, amelyeket a két nem biológiai eltérései indokolnak: ez a terhesség, a szülés és a szülési szabadság. Bár Sosáná eltöpreng ezen. Komolyan hiszi valaki, hogy ha a szülésről gondoskodunk, akkor már végeztünk is a kérdéssel? De ki neveli aztán fel a gyereket? A skandináv államokban egyéves szülési szabadságot adnak, amit tetszés szerint vehet ki a férj vagy a feleség. Kiderült, hogy csak az esetek hat százalékában vette ki a férj a szabadságot, 94 százalékban az asszony. Erre is kell gondolnunk. S meg kell fontolni a nyugdíjkor kérdését is. A közszolgálatban ez például ugyanaz a nőknél, mint a férfiaknál. A gyakorlatban azonban az történik, hogy nagyon sok nő — kivált tanárnők és ápolónők — idő előtt igyekeznek nyugdíjba menni. Pedig hát ezzel szerzett jogokat adnak fel! A férfiak hajlandók szerzett jogokról lemondani? De a nők gyakran készszerűlnek erre. Arról nem is beszélve, hogy ha egy nő nem hajlandó éjszaka is dolgozni, akkor munkát sem kap nem egy olyan üzemben, amely nem elsőrendű szükségleteket elégíti ki, és ezért nincs is a nők éjszakai foglalkoztatására engedélye.

Az igazság az, mondja Náává Árád, hogy a nőket még mindig hátrányosan különböztetik meg. Ha kell a munkájuk, akkor éjszaka is dolgoztatják őket, ha pe-

dig nem kell, akkor előállnak a nővédelemmel.

Vagy itt van a nyugdíj kérdése. A hisztadrti nyugdíj-alap azt javasolja, hogy a nők kisebb nyugdíjat kapjanak, egyrészt mivel tovább élnek a férfiaknál, másrészt pedig mert közülük sokkal többen mennek idő előtt nyugdíjba, és így a nyugdíjpenztárra nézve sokkal súlyosabb terhet jelentenek. Ez nem jogos, mert a nők fizetéséből is ugyanannyit vonnak le nyugdíjalapra, mint a férfiakéból.

Sosáná Árbeli-Álmozlino Golda Méirt említi, aki munkaügyi miniszter korában mindig a nővédelmi törvények mellett volt. Amire Náává Árád tüstént rávágja, hogy Golda is csak a szülő nőket védő törvényeket szorgalmazta, egyéb területeken nem követelt ilyesmit, de a választások idején melegen ajánlotta, hogy a női jelöltek igyekezzenek a listákon esélyes helyeket biztosítani maguknak. Azt mondogatta, hogy „Inkább restellkedjék egy fél órán át a női képviselőjelölt, de biztosítsa be magát...” Mivel azonban erre a nők csak igen piciny részének nyílik alkalmuk, ezután is nyitva marad a kérdés, kell-e több nővédelmi törvény, avagy sem.

ERŐSZAK

— Mit csinálnál, ha megtudnád, hogy valaki megerőszkolta a feleségedet?

— Először eltörném a botját, aztán lelőném a kuttyját.

— Ezt nem értem.

— Aki az én feleségemet megerőszkolja, az csak vak ember lehet...

(Folytatjuk)

"הסוכריות" של ארידור

במשך שלושה וחצי שנות שלטונו של הליכוד, מינוי 1977 ועד לחילת שנה זו, מעולם לא שמענו על הקלות במיסים או על הורדות מתיר. תמיד קרה ההפך המבורך. מזה ששה חודשים התרון נאלץ בכל פעם, "הסוכר" את הקשים הכלכליים המאלצים את הממשלה לנהוג כפי שהיא נוהגת.

בתחילת השנה האחרונה 1981 השתנה לפתע הכל במסגרת מסים. שרי-האוצר הר קודם, התפטר" ופינה את מקומו לשר חדש, שמשמיתו הראשונה הייתה לנסות ל"שכנע את כל אורחי הארץ, שאין בכוונתו לנהל "מדיניות כלכלית" של בחירות. כך תב שורות אלו מנה מאז ומתמיד על "ה" מונה שלא האמין אף לא לרגע להצטרפותו של השר החדש.

ARIDOR,

A „GUKROS BAGSI“

A Likud-kormány három és fél éves uralma alatt, 1977 júniusától ez év elejéig sohasem hallottunk adókönnyítésekről vagy árszálkálításokról. Mindig ennek éppen az ellenkezője történt és a mindenkori pénzügyminiszter — minden alkalommal „megmagyarázta” azokat a gazdasági nehézségeket, amelyek kényszerítik a kormányt az áruk vagy az adók emelésére.

Ez év elején egycsapásra minden megváltozott. Menesztették az addigi pénzügyminisztert, újat neveztek ki helyébe, akinek első dolga volt „megmagyarázni”, hogy nem áll szándékában „választási pénzügyi politikát” folytatni, hanem talpra akarja állítani a nemzetgazdaságot. E sorok írója annak a népes tábornak volt a tagja, amely egyetlen pillanatig sem adott hitelt Aridor e kijelentésének.

Aztán jöttek a tények. Egycsapásra kiderült, hogy a nemzetgazdaság nincs is olyan súlyos helyzetben, lehetségesek az adó- és árszálkálítások, csupán Aridor kinevezésére volt szükség, hogy rájöjjön e lehetőség létezésére. Szinte sajnálni kell, hogy e zseniális felfedezés birtokosát három és fél éven át paragon hagyták, gyakorlati munkákkal nem járó tárcá nélküli adminisztratív minőségben. Aridor távközlési miniszter lett, s egyszerre megszűnt a televízió. Hirtelen Aridor pénzügyminiszter lett, s most már az adók csökkentése is lehetségessé vált.

Csak az a baj, hogy az izraeli adófizető polgár nem annyira gyengeelmű, ahogyan ezt a jelenlegi kormány vezetői hiszik. Ez a tisztavirág életű Eldorádó, amelynek még drágán fogjuk megfizetni az árát, nem hajts sok szavazatot a szalmaszálba kaspaszkodó Likud malmára.

A Tehija mozgalom felszólította a kormányt, vonja vissza határozatát az Eejon repülőter átadásáról, miután az Egyesült Államok támadó fegyvert szállít Szaudiának. A Tehija azt hangoztatja, hogy ha a Szaudiának szállítandó F-15 harci repülőgépeket támadó fegyverzetet látják el, ezzel felborul az erőegyensúly a körzetben, és Izrael nem lesz képes az Eejon repülőter nélkül biztosítani éjjel légitérét.

HELIKOPTER-SZERENCSETLENSÉG KÖVETKEZTÉBEN

Meghalt az egyiptomi hadügyminiszter és 13 vezérkari tisz

CSAK A NÉGYTAGU LEGÉNYSEG ÉS A MINISZTER ADJUTÁNSA MENEKÜLT MEG — SZADÁT ELNÖK POST MORTEM MARSALLI RANGRA EMELTE BADAUI HADÜGYMINISZTERT

Borzalmas helikopter-szerencsétlenség borította gyászba tegnapelőtt este Egyiptom népét, amikor este 9 óra körül a tévé megszakitotta rendes adását és a bemedáló siri hangon közölte, hogy az ország nyugati részében, a líbiai határ közelében, egy katonai helikopter a homokviharban villanyoszlopnak repült, s ennek következtében életét veszítette Achmed Bádái vezérezredes, Egyiptom hadügyminisztere, továbbá kilenc tábornok, egy dandártábornok és három ezredes. A helikopter utasai közül — akik ellenőrző körúton voltak a líbiai határ mentén — csak a személyzet négy tagja, továbbá a hadügyminiszter katonai adjutánsa menekült meg.

A szerencsétlenség hírére per-sze azonnal közölték Szadát elnökkel, aki általános nemzeti gyászt rendelt el, és vizsgálóbizottságot nevezett ki a szerencsétlenség körülményeinek kiderítésére. Az egyiptomi tévé este 9.15 órától kezdve kizárólag Korán-részleteket és gyászindulokat közvetített. Később a tévé világ-gá kürtölte Szadát elnök dekrétumát, amelynek értelmében, halála után marsalli rangra emelte Bádái vezérőrnagyot.

Tegnap reggel az egyiptomi szpiker felolvasta az áldozatok névsorát, és ennek során nem volt képes uralkodni magán, és megbirkózni könnyeivel.

Hír szerint Szadát elnök személyesen részt vett az áldozatok temetésén, amelyet tegnap tartottak.

Ez volt a legnagyobb csapás az egyiptomi hadsereg vezérkarára nézve 1969 óta, amikor izraeli agyútűz következtében, a Szezi-csatorna partján elesett

rancsnoka; Átijá Manszur tábornok, a hadsereg ellátási részlegének parancsnoka; Muchammed Hisrát Gado tábornok, a kiképzők parancsnoka; Muchammed Achmed el-Mágrábi tábornok, a katonai adminisztráció helyettes parancsnoka; Fauzi el-Dászuki tábornok, a katonai építési parancsnoka; Muchammed Hásszán Mir tábornok, a katonai vezérlési részleg parancsnoka; Muchammed el-Száádi dandártábornok, vezérkari tisz; Muchammed Achmed Váhábi ezredes, a hadügyminisztérium titkárságának beosztottja; Mázen Musráf ezredes, hírszerző tisz, és Nádzsed Mandur ezredes, a nyugati front egyik parancsnoka.

Bádái (54), az egyiptomi katonai akadémia elvégzése után Moszkvában tanult hadászati stratiégia és részt vett mind a négy Izrael ellen viselt háborúban. A jom-kipuri háborúban előbb a hetedik hadosztály, majd a híres 3. számú hadtest parancsnoka volt, amelyet az izraeli hadsereg teljesen bekerített. Hősiesen állta az offenzívát s ezért Egyiptomban nemzeti hősként tartották. Hadügyminiszteri kinevezését akkor kapta, amikor Szadát elnök Kámál Hásszán Álit külügyminiszterré nevezte ki.

Ezer Weizman volt hadügyminiszter, Bádái halálát kommentálva, csak ennyit mondott: — Talpig férfi volt...

A NAGYVILÁGBÓL

KINOS ÜGY

LONDON. — Sir Geoffrey Harrison (72), volt angol diplomata, aki 1968-ig képviselte Angliát Moszkvában, váratlan beismeréssel tette nevétségessé önmagát és az angol diplomáciai kart. Egy vasárnapi újságban Sir Geoffrey elmondta, hogy moszkvai állomáshelyét egy szobalány miatt kellett feladnia. Kiderült ugyanis, hogy intím kapcsolatokat tart fenn a követségen dolgozó szovjet állampolgár szobalánnyal.

Sir Geoffrey beismeri: „Egy gyakorlott és iskolázott diplomata számára megbocsáthatatlan örültség volt. Igaz, nem kérdeztem meg, hogy a KGB-nek dolgozik-e. Mindannyian tudtuk azonban, hogy valamennyi szovjet alkalmazottunk a KGB embere.”

Harrison azzal fejezi be önvallomását, hogy a keleti országokban tevékenykedő diplomaták figyelmeztetésére szánta el magát e kései beismerésre.

Most aztán főmegesen beismertik majd a szobalányokat az angol követségekről...

KIRÁLYNŐ

A HÁTTÉRÉBEN

STOCKHOLM. — A 37 éves svéd királynő, Silvia, aki országában igen népszerű és hozzászokott a reprezentációs ünnepekhez, szaudi-arábiai látogatása során kénytelen volt háttérben maradni. A svéd diplomaták diszkreéten azt javasolták, hogy ne kísérje el férjét a hivatalos látogatásra, Riadba, de ha még sem tudná megállni, akkor óvakodjon attól, hogy a szaudi-arábiai nők érdekében szót emeljen. Silvia nem akart otthon maradni, s ezért vállalta a helyi szokások tiszteletben tartását: 20 lépéssel a férfiak mögött vonult ki a repülőterről, földig érő ruhát öltött, s fején turbánszerű kalapot hordott. A vendéglátók egyébként a meghívás szövegében már éreztették, hogy csak a királyra tartanak igényt, s ezért úgy viselkedtek, mintha nem látnák a svéd uralkodó feleségét. A király maga se láthatta, mert felesége szüntelenül a háta mögött állt. Szaudi-Arábia svédországi nagykövete már előzőleg megnyugtatták, hogy a királynő semmi esetre sem avatkozik majd be politikai kérdésekbe.

MOST IS TANÁCSADÓ

NEW YORK. — Zbigniew Brzezinski, aki a Carter adminisztráció idején a Fehér Ház biztonságügyi tanácsadója volt, emlékiratain dolgozik, amelyek iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. Az óvatos Brzezinski azonban állandó jövedelemre is szert tett: évi 50 ezer dollárért tanácsadóként működik egy new yorki telekvégnyökségen. Brzezinski egyébként a politikai tudományok professzora.

KOMOLYAN GONDOLJA

PÁRIZS. — A francia elnökjelöltek száma meglepően megnövekedett és ezért Giscard d'Estaing megváltoztatta kortes-hadjárata taktikai tervét. Eredetileg a televízióban szállt volna vitába ellenfeleivel külön-külön, most azonban lefújta ezt a programot. Ehelyett nyolc beszédet mond a televízióban a választók-nak, s ezekben kifejti, hogyan képzeli el a következő hét esztendő. Hivatalosan ebben a hónapban jelenti be jelöltségét és a választási hadjárat érdekében kibérelt egy irodaépületet (1754 négyzetméter).

KEMÉNY HANG

WASHINGTON. — Alexander Haig amerikai külügyminiszter bejelentette, hogy lényegesen megerősítették az amerikai tanácsadók táborát San Salvador-

ban. Hivatalosan eddig husz tanácsadót tartottak számon, most újabb 50 érkezett Washingtonból. Az amerikaiak hangsúlyozták, hogy technikusokról van szó, akik nem vesznek részt hadműveletekben. Haig ugyanakkor figyelmeztette Nicaraguát, hogy az Egyesült Államok megvonja a gazdasági segítyt, ha Nicaragua továbbra is támogatja a felkelőket. Kubához intézett figyelmeztetésében Haig kijelentette, hogy amennyiben ez az ország a jövőben is fegyverekkel látja el a san-salvadori gerillákat, az USA „gyökerében fojtja el” ezt az akciót. Első ízben történik meg, hogy amerikai külügyminiszter közvetlen Kuba elleni támadással fenyegetőzik.

KÉNYSZER-HELYZET

CSIKÁGÓ. — A japán autópárkonkurrenciájától szenvedő amerikaiak kerülő uton próbálnak hasznót húzni a távolkeleti országból: a Ford alkatrészeket vásárol Japántól saját autójá számára, mert olcsóbbak, mint a saját gyártmányuk. Az Amerikában gyártott Escort típus tengelyeit a japánok készítik, s további alkatrészeket szállítanak egy most készülő kiskocsik részére. Az ötlet az európaiaknak tetszik: az olaszok teljes motort rendelték Japánból, a British Leyland a Hondával kötött szerződést teherautó-motorok Japánban való előállítására.

BOCSÁNAT!

BEIRUT. — Az iraki követség két tisztviselőjét meggyilkolták a libanoni főváros utcáin, miután autójukat üldözőbe vette ismeretlen személyek által vezetett kocsi a város muzulmán területén. Később az „Ali Nasszer Mártír” nevű terrorista csoport magára vállalta a kettős gyilkosságot, de az ismeretlen telefonáló közölte, tévedés történt, az iraki nagykövetet akarták meggyilkolni. Az áldozatok jelentéktelen beosztottjai voltak a nagykövetségnek, az egyik könyvelő, a másik sofőr. A telefonáló szerint Ali Nasszer a városnak ugyanazon a pontján gyilkolták meg hat héttel ezelőtt az iraki titkosszolgálat ügynökét.

UJ KELET FÜGGETLEN NAPILAP
67770 Tel Aviv, Hárakevet 52
Tel. 330011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

AZ ADOKÖNYVITÉSEK ÉS A DRÁGASÁGI PÓTLÉK NYOMAN

ÁPRILISBAN 19-25 SZÁZALEKKAL EMELKEDIK A NETTÓ FIZETÉS

Az Aridor pénzügyminiszter által tervbe vett adólépcső-külgazítások és az április végén esedékes drágasági pótlék eredményeképpen, a béralkalmazottak nettó fizetése áprilisban 19,4-25 százalékkal lesz magasabb a márciusinál. Ez a gyakorlatban — a fizetés nagyságától függően — 278-2016 1658 sekelig terjedő nettó fizetés-többletet jelent. Mint ismeretes, az áprilisi fizetéssel 19,3 százalékos drágasági pótléket folyósítanak.

A pótlék maximális összege 1875 sekel lesz, míg a Társadalombiztosító által fizetett juttatásokat áprilistől 25 százalékkal emelik.

Az „adólépcsők” kiigazítása jelentős mértékben csökkenti az izraeli polgárra kivetett adóterhet, amennyiben az eddiginél sokkal nagyobb számú kenyérkereső lesz abban a kategóriában, mely egész bérére a minimális 25 százalékos jövedelmi adót fizeti majd.

Gazdasági szakértők számításai szerint az ország béralkalmazottainak 50 százaléka (az eddigi 35 százalék helyett) tartozik majd ebbe a kategóriába. Ugyanakkor azok arányszáma, akik 35 százalékos adót fizetnek, 20-ról 31 százalékra növekszik. A maximális, 60 százalékos jövedelmi adót a béralkalmazottak 5 százaléka fizeti majd csak, az eddigi 10 százalék helyett.

Azt is kiszámították, hogy az „adólépcső” megreformálása következtében a kincstár az eddigihez viszonyítva, 690 millió sekel-le kevesebb adót hajt be a béralkalmazottaktól és 300 millióval kevesebbet azoktól, akik önálló kereseti forrással rendelkeznek.

A havi 1500 sekel fizetésű béralkalmazottak nettó fizetése áprilisban — a drágasági pótlék és az adólépcső kiigazítása következtében — 278 sekellel emelkedik.

Azok, akiknek bruttó fizetése

sekellel kapnak többet. A 4000 sekel bruttó fizetésűek különbözete 712 sekel lesz, az 5000 sekel bruttó bért élvező dolgozók 949 sekellel kapnak többet, a 6000 sekel fizetésűek többlete 1069 sekel lesz, a 8000 sekel kereső dolgozók 1364 sekellel kapnak többet, míg a 10.000 sekeles bruttó fizetés esetén a nettó különbözete 1564 sekel lesz.

Amerikai és izraeli vállalatok közös projektumai

Amerikai üzletemberek és befektetők látogatást tettek nemrégiben Izraelben és ennek eredményeként amerikai és izraeli cégek a jövőben közösen fognak projektumokat kivitelezni az elektronika, az élelmiszeripar, építkezési és vegyiparok terén — közölte az amerikai küldöttség abból az alkalomból, hogy összehozták megbeszélést tartott Gideon Pát kereskedelmi és iparügyi miniszterrel és Joram Zivvel, a minisztérium államtitkárával.

A találkozáson bejelentették, hogy egy amerikai óriásvállalat, amely élelmiszerfeldolgozóval foglalkozik, hat együttműködési projektumot tanulmányoz, a többi közt a citrusgyümölcsök és a gyapotmagok feldolgozása terén.

Egy amerikai elektronikai cég együtt dolgozza ki egy izraeli vállalattal a repülőter ellenőrző tornyokban alkalmazandó új jelzőkészülékek tervét, ezenkívül a

jövőben Izraelben fog elektronikai alkatrészeket vásárolni.

Egy számítógépes gyártó amerikai cég távközlés terén felhasználható újítások kutatómunkáját hajlandó finanszírozni. Az Egyesült Államok egyik nagy befektetési vállalata, amelynek megbízottja szintén tagja volt az ide látogatott küldöttségnek, együttműködési lehetőséget lát egy nagy izraeli konzernnel, amelyvel közösen gyártanak egy Amerikában kifejlesztett, különleges szigetelő sajtóságokkal bíró építkezési anyagot. Ugyanez a vállalat hajlandó beruházásokat eszközölni Izraelben lebonnyolható farmaceutikai kutatásokba, valamint orvosi készülékek kifejlesztésébe.

A küldöttség tagjai leszögezték, hogy Izraelben a technológiai tudás igen magas fokát tapasztalták, ami lehetővé teszi, hogy a jövőben egyre több beruházást eszközöljenek hazánkban.